

JAV VICEPREZIDENTO AL GORE KALBA

Baltijos valstybių prezidentų priėmimo

Blair House, 1998 m. sausio 16 d.

President Meri, President Brazauskas, President Ulmanis:

Welcome and good afternoon!

And to the many Baltic-Americans here today who have for so many years kept the flame of hope burning brightly in the hearts and minds of freedom-loving people everywhere – I offer a very special welcome, and say, thank you! Thank you for your constancy ... for your vigilance and hard work ... and for reminding all of us over the years of our obligation to ensure that liberty remains the birthright of all humankind. You are inspirations to us all.

This is truly an historic day – not only for the new partnership between our nations and our peoples, but for the goal of a united Europe, and the cause of freedom around the world.

For half a century, the United States has kept faith with the Baltic peoples and their aspirations for sovereignty and democracy. Your flags have always hung

proudly in our State Department during your fifty years of forced occupation. Our bond with your people has been as long and as strong as that great human chain that stretched across the Baltic nations nearly a decade ago when your citizens joined hand-in-hand for the cause of liberty. And all Americans rejoiced with you when the tyranny of the Soviet system dissolved into ash and dust, and a new era of opportunity flowered at last in Baltic soil.

Today, your people are succeeding. Your citizens are blessed with free minds and free markets. Your children are growing up in a world of unprecedented opportunity. Your economies are strong and confident. And your nations have joined in common cause with friends and neighbors across Europe and across Atlantic to help heal the divisions in Bosnia and beyond, and to create a more stable and secure Europe.

With the Charter of Partnership we just signed, we can now, once and for all, tear down the false walls that

history and ideology built between us, and begin a new and bolder era of cooperation and friendship; an era of boundless possibility for hope and progress; and above all, for democracy.

As the once-silenced Latvian poet Mirdza Bendrupe wrote to people beyond the Baltic sea nearly three decades ago:

Between us stand space and time.

Oceans. Years.

But we are one breath.

We are kin.

Yes, my friends, we are kin; and as our Charter makes clear; our destinies are now forever intertwined in a web of shared interests, and shared hopes for the future. I am deeply optimistic about what this day will bring for our family of nations.

I am deeply honored, – on behalf of all Americans – to share this day with you, and to salute the cause of freedom, and the friendship between our peoples!

(Šios kalbos tekstą redakcija gavo iš Baltųjų Rūmų faksu sausio 24 d.)

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas sausio 17-18 dienomis lankėsi Cleveland, OH
 V. Bacevičiaus nuotr.

Algirdas Saudargas susitiko su JAV lietuviais

Sausio 10-12 dienomis Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras susitiko su keturių JAV valstijų lietuviais. Kelionėje ministrą lydėjo Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas.

Ministras kelionę pradėjo Detroite, Mičigano (Michigan) valstijoje, kurioje jo viešnagės programą padėjo organizuoti ponas Saulius Anužis. Ambasada patarė ponas Algis Zaprackas, daug organizacinių darbų nuveikė ponas Liūda Rugienė. Labai gausiai į susitikimą su ministru susirinkusiems

vietos lietuviams Algirdas Saudargas pasakojo apie Lietuvos vidaus politikos aktualijas, ekonomikos pasiekimus, užsienio politikos siekius. Susitikimo dalyviai domėjosi Lietuvos tarptautine padėtimi, jos santykiais su kaimynais, įsijungimu į ES ir NATO.

Ministras Algirdas Saudargas padėkojo Detroito ir visiems JAV lietuviams už paramą Lietuvai šaltojo karo metu ir nepriklausomybės atkūrimo laikotarpiu. Jis kvietė lietuvius bendram darbui, pabrėždamas, jog Lietuvos valstybingumo įtvirtinimui ir esminiam Lietuvos tikslui –

(Nukelta į 5 psl.)

TARP KŪJO IR PRIEKALO

Vytautas Šeštokas

RUSIJOS SVARBIAUSIAS TIKSLAS – NELEISTI LIETUVAI ĮSTOTI Į NATO

Apie Lietuvos ir Rusijos santykius plačiai rašo išeivijos ir Lietuvos spauda. Kaip galima spręsti iš Rusijos užsienio ir gynybos politikos pranešimo, parengto Prezidento rinkimų metu, Lietuvos laukia nauji išbandymai. Ši naujoji Rusijos doktrina remiasi "realios ir aktyvios" politikos vykdymu. Siūlomi būdai, kaip Lietuvą išlaikyti savo įtakos sferoje, visomis išgalėmis neleidžiant jai įstoti į NATO.

Pranešime nurodoma, kad Baltijos valstybių ūkyje turėtų didėti Rusijos įtaka.

Bus siekiama didesnių Rusijos investicijų į privatizuojamus energetikos, transporto, infrastruktūros objektus. Politiniame gyvenime Rusijai siūloma remtis tomis Baltijos valstybių jėgomis, kurios mano, kad šios šalys į NATO nepateks ne tik artimiausioje ateityje, bet galbūt ir niekada. Taidi siūloma remtis tais, kurie ieško "kitų saugumo garantijų. Beja, tokia pagrindinė užsienio politikos nuostata buvo ir A. Paulausko rinkiminuose pasisakymuose.

Iki šiol Rusija į Baltijos valstybes žiūri kaip į "artimąjį užsienį" kuriame, esant reikalui, šalia politinių priemonių, neatsisakoma ir galimybės naudoti jėgą. Dabar Rusija nutarė keisti taktiką. Visų pirma ketinama pasinaudoti tuo, kad Vakarų valstybėse nėra tvirto pasiryžimo priimti Baltijos valstybes į NATO. Rusija siūlosi ... užtikrinti Baltijos valstybių saugumą.

Rusijos siūloma programa, kuri atitiktų jų siekius, būtų maždaug tokia: lietuvių tauta nusipelnė geresnio gyvenimo. Geriau gyventi bus galima, jei bus plėtojama pra-

monės gamyba ir žemės ūkis. Gamyba plėtosis, jei bus kur parduoti prekes, jei bus atvertos neaprepiamos Rytų rinkos. Tačiau Rytų rinkos atsivers, jei Lietuva padarys politinius sprendimus, sieks kuo geresnių santykių su Rytų kaimynais ir, atsisakiusi savo "užsispyrimo", pasirinks kitą saugumo užtikrinti būdą – ne per NATO.

Rusijai veikti daug lengviau, kai ji gali remtis į korupciją išpajiniojusiais tų šalių valdininkais, politikais, partijomis. Todėl tai gali būti dar vienas būdas Rytų kaimynų remiamoms jėgoms atpažinti. Rinkiminės programos gali būti pačios gražiausios, tačiau jose stengiamasi apeiti kovos su korupcija ir ūkiniais nusikaltimais susijusius klausimus.

NATO GENEROLAI YRA ABEJINGI LIETUVOS SAUGUMUI

Visi lietuviai puikiai žino kad Rusija perspėjo NATO dėl Baltijos valstybių įstojimo į šią organizaciją. Maskva kategoriškai nepritaria

valstybių, kurios anksčiau buvo Sovietų Sąjungos okupuotos, priėmimui į NATO. Anot Rusijos, nutarimas priimti Baltijos valstybes į NATO būtų toms valstybėms "fatališkas".

Atvažiuoja į Lietuvą aukštas NATO generolas Jeremy MacKenzy ir sako, kad NATO negali suteikti Lietuvai didesnių garantijų. Jis sako: "Narystė yra narystė. Kai įstosite į NATO, tai ir saugumo garantijos bus kitokios." Taigi Lietuvai esant tokioje nepalankioje dviguboje padėtyje, ji yra paklupdyta "tarp kūjo ir priekalo". Abi pusės ją plaka.

Rusija grąšina Baltijos valstybėms ir NATO, kad įstojimas reikš nepriklausomybės praradimą, o NATO generolai gieda vis tą pačią giesmę, kad Lietuvai dar yra per anksti tapti NATO nare ir kad reikia gerai sugyventi su Rusija.

Kur čia yra logika? Tapti NATO narėmis Baltijos valstybėms Rusijos grėsmės akivaizdoje yra neįmanoma, o iš kitos pusės ir NATO jų nepageidauja, kad neužpykdytų Rusijos. Kada bus rasta abiems pusėms tinkama susitarimo galimybė – "modus vivendi"?

Reikia tikėtis, kad naujasis Lietuvos valstybės prezidentas parodys didesnę iniciatyvą, bandydamas išspręsti šią Lietuvos saugumui grąšiančią problemą.

(Nukelta į 4 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **PREZIDENTO INAUGURACIJA.** Naujojo Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus inauguracija vyks vasario 26-ąją. Vidurdienį Prezidentas V. Adamkus prisieks Seimo plenarinių posėdžių salėje. Vilniaus Arkikatedroje bus aukojamos iškilmingos Mišios už tautos santarvę, o po jų Prezidentui kaip naujam Vyriausiajam ginkluotųjų pajėgų vadui bus pristatyta simboliškai atstovaujama šalies kariuomenė. Katedros aikštėje V. Adamkus kreipsis į tautą, paskui su palyda ateis į S. Daukanto aikštę, esančią priešais prezidentūrą. Čia įvyks rūmų perdavimo ceremonija, buvusio Prezidento vėliavos nuleidimas ir naujojo Prezidento vėliavos pakėlimas. Vakare naujasis Prezidentas surengs pirmąjį priėmimą diplomatams bei kviestiniams svečiams. Dalyvaus Latvijos ir Estijos prezidentai. Priėmimas vyks keliose vietose, nes Prezidentūros Baltojoje salėje visi kviestieji nesutilptų. 9 val. vakaro Katedros aikštėje gros orkestrai. Numatytas salutas.

• **KGB AUKŲ KAPAI TUSKULĖNUOSE.** Lietuvos mokslininkai viešai paskelbė apie savo ketverių metų tyrinėjimus buvusio Tuskulėnų dvaro teritorijoje Vilniuje. 1994 metų vasarą Vilniuje, Tuskulėnuose, pradėta ieškoti 1944-1947 metais nužudytų Vilniaus KGB pastato rūsiuose žmonių palaikų. Valstybės saugumo departamento žiniomis, Tuskulėnuose turėjo būti užkastos 766 sovietinio režimo aukos, tarp jų – nemažai pasipriešinimo sovietų okupantams judėjimo Lietuvoje dalyvių. Rasti 706 nužudytųjų palaikai – 702 vyrai ir 4 moterys. Žuvusiųjų amžius – 20-50 metų, vienas kitas – jaunuolis ir viena kita dešimtis žmonių – per 50 metų. Iki šiol Tuskulėnų parkas deramai nesutvarkytas, pažymi "Lietuvos rytas". Atminimo vietos suprojektavimui, statybai bei likusių Tuskulėnų dvaro pastatų remontui reikėtų 12 milijonų litų.

• **KOKIOS ŠVIETIMO REFORMOS NORI LDDP?** Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pavaduotojas socialdemokratas R. Zuoza paragino atsistatydinti švietimo ir mokslo ministrą Zigmą Zinkevičių, kuris, jo nuomone, rūpinasi tik pietryčių Lietuvos švietimo reikalais. Ministrui atsistatydinti siūlo ir Seimo LDDP frakcijos seniūnas Česlovas Juršėnas. Jo pavaduotoja I. Šiaulienė apgailestavo, kad Z. Zinkevičiui nepavyko bendradarbiauti su Švietimo taryba. Net Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Ž. Jackūnas pasitraukė iš šios tarybos. Dienraštis "Respublika" gąsdina, kad "jeigu premjeras pasirinks Z. Zinkevičių, nuo švietimo reikalų atstums pagrindinius švietimo reformos kūrėjus ir propaguotojus". Z. Zinkevičius "Lietuvos aidui" sakė, jog atsistatydins tik tada, kai bus įvykdyti du pagrindiniai uždaviniai – pietryčių Lietuvoje kaip reikiant sutvarkytas švietimas, o Lietuvos mokykla savo turiniu ir dvasia taps lietuviška.

• **CHARAKTERISTIKOS.** Kauno miesto savivaldybės darbuotojai turi vieni apie kitus rašyti charakteristikas, kuriose, be kita ko, privalo nurodyti vienas kito lojalumą dabartinei valdančiajai koalicijai, rašo "Kauno diena". Dienraštis pastebi, kad siūloma vertinti lojalumą B kategorijos valdininkų (karjeros tarnautojų), kurių darbas nėra susijęs su politikų išrinkimo termino trukme. Liberalai žada aiškintis su Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministru Kęstučiu Skrebiu, ar tokios charakteristikos – tik Kauno savivaldybės išradimas.

• **IŠTAIGA IŠEIVIJAI.** Ši pavasarį pradės veikti Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centras. Jo steigimui pritarė Vyriausybė. Šis centras norintiems grįžti į Lietuvą išeiviams rinks ir teiks žinias apie čia galiojančius įstatymus, padės spręsti pilietybės, persikėlimo tvarkos, sveikatos draudimo, pensijų, apsirūpinimo butais klausimus. Grįžusiems bus padedama įsidarbinti, imtis verslo, leisti į mokslus vaikus ir t.t.

• **AMBASADORIAI.** Seimo Užsienio reikalų komitetas vakar pritarė keturių naujų Lietuvos ambasadorių kandidatūroms: ambasadore Prancūzijoje taps Asta Skaisgirytė-Liauskienė, ambasadoriumi Švedijoje – Vytautas Naudužas, Čekijoje – Vygintas Grinis, Suomijoje – Neris Germanas. Šiuo metu liko viena laisva vieta Austrijoje. Pastaruoju metu kalbama apie JAV lietuvių Gintės Damušytės skyrimą į šį postą, rašo "Respublika". "Lietuvos aidas", pristatydamas visus naujuosius ambasadorius, pastebi, kad "bendradarbiavimu su KGB įtariamais N. Germanas atstovaus Lietuvai Suomijoje".

• **NEDARBAS.** Lietuvoje katastrofiškai didėja jaunų žmonių nedarbas, nurodo "Lietuvos ryto" priedas "Vartai". Ekspertai teigia, kad Vyriausybė yra bejėgė pakeisti darbo rinkoje susidariusią padėtį. Pernai kas ketvirtas į Lietuvos darbo biržas besikreipiantis žmogus buvo iki 25 metų. Kas antras jaunas bedarbis neturi jokios profesijos. Katastrofiškai jaunimo nedarbas didėja provincijoje. Telsių apskrityje 9,7 proc. žmonių iki 25 metų buvo bedarbiai, Panevėžio apskrityje – 6,9 proc., Tauragės – 6,7 proc., Šiaulių ir Utenos – po 6,3 proc., Alytaus – 6 proc. (Pagal Eltos pranešimus)

Iš visur – apie viską

Algirdas Pužauskas

Baltijos Chartija

Prezidentas Bill Clinton sausio 16 d. kartu su Baltijos valstybių Prezidentais pasirašė susitarimą, kuris patvirtina JAV išipareigojimą padėti Estijai, Latvijai ir Lietuvai, siekiančioms įsijungti į Vakarų struktūras, į Europos Sąjungą ir NATO. Ceremonijos, kuriose dalyvavo Guntis Ulmanis, Algirdas Brazauskas ir Lennart Meri, vykusiose Rytiniame Baltųjų Rūmų kambaryje, pradeda formalų dialogą tarp JAV administracijos ir Baltijos šalių. Dokumentas vadinamas Amerikos Baltijos partnerystės chartija. Prezidentas B. Clinton pasakė: "Kartu dirbdami, mes galime statyti naują demokratiją, turtingą ir taikią Europą, kurioje kiekviena tauta jaustusi saugi, kurioje ateitis priklauso laisviems".

Kas vyksta Alžyre?

Šiais metais Alžyre žmonių žudynės dar padažnėjo. Europos Sąjungos ketinimas atsiųsti tris užsienio reikalų ministrus – Austrijos, Liuksemburgo ir Britanijos – pasitarti su Alžyro vyriausybe nerado Alžyre pritarimo. Niekas iš tiesų nežino, kas ir kodėl ten žudo. Spaudoje jau pasigirdo balsų, kad žudynės inscenizuoja pati Alžyro vyriausybė. Ji jau ne kartą atmetė užsienio diplomatijos siūlymus, pavadindama juos kišimusi į kitos valstybės vidaus reikalus. JAV valstybės departamentas pareiškė, kad 1,000 Alžyro gyventojų, žiauriai nužudytų per paskutiniąsias dvi savaites, yra tarptautinės bendruomenės rūpestis. Britanijos užsienio reikalų ministras Robin Cook pareiškė, jog nėra jokių įrodymų, kad skerdynėse dalyvauja pati Alžyro vyriausybė. Vokietija pasiūlė padėti Alžyro vyriausybei kovoti su terorizmu ir padėti to terorizmo aukoms, tarp kurių daug moterų ir mažamečių vaikų. Daug kas pasigenda didesnio musulmonų pasaulio aktyvumo. Prancūzija pareiškė, jog kiekvienos vyriausybės parei-

ga žiūrėti, kad jos piliečiai gyventų taikoje ir būtų saugūs. Alžyro valdžia tą pareiškimą pikta atmetė kaip "nepriimtina". Europos spauda mini, kad per 6 metus Alžyre religinių fanatikų surengtose žudynėse jau žuvo apie 75 tūkst. žmonių.

Nauji bėgliai

Europos Sąjungai kalbant apie naują valstybę be sienų, be vizų, saugią, laisvą ir teisingą, pasigirdo balsai, kad Italija ir Graikija sustiprintų savo sienų apsaugą. Pasipylė nauja pabėgėlių iš Turkijos bei Irako banga. Tai duonos ir prieglobsčio ieškantys kurdai, kurie reikalauja politinės globos. Kiek anksčiau žmonės masiškai bėgo iš Bosnijos, iš Albanijos. Prancūzija ir Austrija sustiprino sargybas prie Italijos sienos. Italų spauda kaltina Turkijos vyriausybę, kad ji tarsi nemato savo kurdų bėglių, atseit, tokiu būdu baudama Europos Sąjungą už tai, kad jos nepriima į šią organizaciją. Italų spauda dar padidino kurdų antplūdį, rašydama, kad kurdai užsitarnavo politinio prieglobsčio ir nėra vien "ekonominiai emigrantai".

Keliais sakiniiais

• Pakistane, Lahore mieste šių musulmonų kapinėse ginkluoti sunių sektos vyrai atidengė ugnį. Nušauti 24 žmonės, sužeisti 32.

• Kuboje, Havanos klebonijoje, kur turėjo apsistoti popiežius Jonas Paulius, buvo rastas mikrofonas. Vatikano atstovams klausinėjant Kubos valdžios, gautas atsakymas, kad tai klausymosi aparatas dar iš Kubos diktatoriaus Fulgencio Batista laikų. Ispanų laikraštis "El Pais" rašo, kad mikrofonas neatrodo 40 metų senumo.

• Senatorius John Glenn, demokratas iš Ohio, buvęs pirmasis amerikietis astronautas, skriejęs aplink Žemę, gavo leidimą dar sykį skridimą pakartoti šiemet, spalio mėnesį. Senatorius J. Glenn bus jau 77 metų amžiaus.

• Sausio 16 d. Irano dvasinis vadas ajatola Ali Khomeini sakė Teherano universiteto studentams, kad Iranui neišmanoma pradėti tiesioginių derybų su "didžiuoju šetonu – Amerika". Nors ajatola vadino savo šalies prezidentą "gerbiamuoju", tačiau jis aiškiai nepritarė jo neseniai paskelbtam pareiškimui, kad reikėtų ieškoti būdų pagerinti abiejų šalių santykius.

Su šetonu bus galima kalbėti, kai jis nutrauks savo šetoniškus darbus, pabrėžė Khomeini, priminęs, kad velionis Irano revoliucijos vadas ajatola Khomeini sakęs, jog prieš Ameriką reikės kovoti iki paskutinio atodusio.

• JAV valstybės departamentas sustiprino spaudimą Rusijos vyriausybei, kuri pažadėjo neparduoti Irano vyriausybei karinių raketų, nors pripažino, kad netolimoje praeityje tokių raketų Iranas gavo iš Rusijos kariškių. Irane net viešėjo Rusijos raketų specialistai, kurie padėjo tas raketas sumontuoti. Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin ir užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov pripažino, kad jie nepritaria tokiai raketinių ginklų prekybai, nes tie ginklai gali būti pavojingi ir pačiai Rusijai. Rusijos vyriausybė pažadėjo šią padėtį pataisyti.

• Sausio mėnesį slidinėjimais JAV kalnuose atnešė tragedijas kelioms šeimoms. Atsitrenkę į medžius, mirė Michael Kennedy ir Kongreso narys Sonny Bono. Šia proga Amerikos spauda priemen, kad plaukymas ir pramogos su laiveliais per metus nužudo 4,500 amerikiečių,

medžiojimas – apie 90, o slidinėjimas – "tik" 32 žmones per metus. Tiesa, rimtų sužalojimų pasitaiko dažniau. Ypač nukenčia kojos kelio sąnariai. Dažnai prireikia chirurgų pagalbos.

• Vietnamo vyriausybė vėl perdavė JAV atstovams septynių buvusių kareivių, žuvusių Vietname, palaikus. Dabar tame kare be žinios dingusių amerikiečių karių liko 1,566, neskaitant dar 533, prapuolusių Laos ir Kambodžios žemėse.

• Iš Afganistano skridęs rusų gamybos lėktuvas, vežęs apie 90 afganų karių, paklydęs ar pritrūkęs benzino, atsitrenkė į Pakistano pusę esančius kalnus. Visi keleiviai ir įgula žuvo.

• Buvusio Indijos premjero Radživo Gandi (Rajiv Gandhi) našlė Sonia Gandhi paskelbė, kad ji rinkimų kampanijoje padės Kongreso partijai laimėti daugiau balsų. Sonia yra italų kilmės.

• Aukščiausiasis Turkijos teismas paskelbė sprendimą, pasiektą 9-2 balsais, uždraudžiantį veikti religinei islamo politinei partijai, kuriai vadovauja 71 metų amžiaus Nec-

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA
 TEL. (216) 531-8150
 FAX. 216 531-8428
 e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. — Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams — \$35.00, pusei metų — \$20.00, pirmą klase — \$58. Oro paštu į užsienį metams — \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant — Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redakatoriaus skiltis

DIDVYRIŲ PĖDOMIS

Niekas nesuskaičiuos tų darbų ir neišmatuos tos įtakos, kurią tiek atskiro žmogaus, tiek tautos gyvenime daro mokykla. Jeigu ji vadovaujasi tikromis, amžinosiomis vertybėmis, jos reikšmė — neįkainojama. Taurumas, meilė artimui, idealizmas, pasėtas jaunose širdyse, sąlygoja viso gyvenimo kryptį. Kasdieninis nelengvas darbas ugdo atkaklumą, sugebėjimą siekti kilnaus tikslo. Mokytojo dėmesys ir pritarimas stiprina mokinio pasitikėjimą savo jėgomis. Tada mokykla tampa švyturiu, kuris padeda rasti tinkamiausią išeitį painiose, daugiašakėse kryžkelėse. Ji lieka ryškia žvaigžde sielos žvaigždynė, šalia gimtųjų namų, jaunystės svajonių ir pergyvenimų bei kitų nebūstančių brangenybių.

Tačiau labai sunku pasiekti, kad mokykla įgytų trauką jaunimui. Dar sunkiau tai padaryti lietuviškai mokyklai Amerikoje, kai ji tégali pasinaudoti tik jaunimo laisvalaikio dalimi. Todėl tenka tik stebėtis begaliniu išradingumu tų, kurie pajėgia įdiegti meilę kilmės kraštui, išmokyti gimtosios kalbos, kurie padeda suvokti tautiškumą, kaip didžiąją vertybę. Tenka tik padėkoti už jų pasišventimą kilniam darbui.

Sausio 24 d. teko dalyvauti Klyvlendo šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos renginyje "Lietuvos didvyriai", skirtame trims lietuvių tautai labai reikšmingoms datoms: Sausio 13-ajai, Vasario 16-ajai ir Kovo 11-ajai. Į jas pažvelgta pasiaukojimo tėvynei požiūriu. Suskambėjo visa salė, kai gražus būrys lietuviukų — nuo darželinuko iki jaunuolio — užtraukė P. Lemberio "Tau, sesute, puikios gėlės". Mokinukai gana nuoširdžiai atkūrė vaizdelį iš Lietuvos pokario gyvenimo, klausėsi senojo partizano linkėjimų, išsamiai apžvelgė pasipriešinimo istoriją, minėjo žuvusiųjų vardus, vis pridėdami: "ir tūkstančiai kitų." Jų

atminimui sužimbančias žvakutes lydėjo kanklių garsai. Švelniai nuaidėjo pačių mokytojų atliekamos dainos melodija. Štai tokia, visai nepanašia į įprastines pamokas forma ugdomi jaunimo tautiniai įsitikinimai, plečiamas jų aktyvusis žodynas, išimamos gana gausios žinios apie Lietuvą. Ačiū mokytojoms — Živilei Vaitkienei, Ritai Kliorienei, Virginijai Rubinski, Eglei Laniauskienei, Vilijai Klimienei ir visoms kitoms, suteikusioms nuostabios atgaivos valandėlę ne tik mokinukams, bet jų tėvams bei seneliams, kitiems šio renginio dalyviams. Jame gražiai atsispindėjo tęsiamos tautinės mokyklos tradicijos.

Mintyse vis apibendrinamas pluoštelis įspūdžių apie Amerikos lituanistines mokyklas, grįžtu prie Lietuvos švietimo sistemos atkūrimo rūpesčių. Ten mokyklos atgimimo daigai gan sunkiai stiebiasi, vis užgožiami nepamatuotais kaltinimais, piktais įtarinėjimais ir atviru, įžuliu kenkimu, pridengiamu pseudopolitine tuščiakalbyste. Per aštuonerius metus vis nesi- baigia reikalavimai, kad kažkas atsistatydintų, o keletui apsišaukėlių būtų galutinai pritvirtintos vienintelio "reformos strategų ir vykdytojų" aureolės. Tos rėksnių kompanijos taikinyje nuo pat pirmųjų savo veiklos žingsnių atsidūrė vos prieš metus Švietimo ir mokslo ministru paskirtas akademikas Zigmas Zinkevičius. Gerai prisime name iki isterikos išpūstą kaltinimų srautą, neva profesius įžeidęs "visus lenkus", vėliau — LDDP-istų klyksmą dėl ministro siekio grąžinti į mokyklas krikščioniškąsias vertybes. Naujausia provokacija — konfliktas su vadina mąja švietimo taryba, kurioje triukšmą kelia tie patys asmenys, tituluojantys save "reformatoriais", tačiau niekaip nepajėgiančiais suvokti, kad švietimas — profesinė veikla, kurioje demagogijos nereikia.

NERIJAI GRESIA PAVOJUS

Juozas Žygas

Tas gresiantis pavojus yra ne iš rusų, atsibasčiusių į mažąją Lietuvą, bet iš pačių lietuvių. Ir liaudės patarlė sako, kad "savų namų vagis yra pavojingiausias". Lietuvai atsistačius, beveik chorą buvo rėkiama: "Neleiskime Lietuvėlės išpardavinėti". Manysčiau, kad tų šukių kūrėjai ir plakatų nešiotojai buvo tie, kurie patys norėjo ją apiplėšti.

Kaip sakoma, "bevalgant kyla apetitas". Kolektyvinius ūkius apiplėšę ir sunaikinę, paskui iš pramonės įmonių varį ir aluminį išlupę, dabar vėl dairo, kaip be investicijų būtų galima lengvai uždirbti. Tad jų žvilgsnis į Neriją nukrypo. Mano nuomone, Neringa ir taip jau yra beveik sunaikinta. Ir ne išbrovėlių, bet tų, kurie norėjo ją apsaugoti. Neringa yra jūros, marių ir vėjų kūrinys. Vėjas iš smėlio sukūrė fantastiškus kūrinius, kurių, deja, jau nebeteiks pamatyti. Nebent tik Thomo Mann muziejuje, ant sienų iškabintose nuotraukose.

Norėdami apsaugoti tą

nepakartojamą gamtos kūrinių, pradėjo miškų želdinimą, kad slenkančias kopas sulaikytų. Tokiu geros valios želdinimu kopų slinktis ne tik buvo sulaukta, bet ir jos pačios sunaikintos. Vadinamoje Lietuvos Saharoje kopų beveik nebematyti. Vietoje jų — jau gerai suaugęs miškas.

Per Kuršių marias keltu persikėlus ir į Nidą važiuojant, daugiau kaip 90% kelio eina mišku. Jokių kopų nematyti ir tik protarpiais, kur nekur, švysteli marių lopinėlis. Čia jau būtų galima pritaikyti ir kitą posakį: "Su gerais norais galima ir į pragarą nueiti". Tie kopų gelbėtojai sustabdė kopų architekto — vėjo darbą, o miškas ir pačias kopas uždengė. Dabar Neringą turistai vertina tik kaip ramų kampelį.

Bet praėjusią vasarą ir to nebebuvo. Prie Nidos vyko automobilių lenktynės. Paskui buvo muzikos festivalis, į kurį minios jaunimo privažiavo. O viską viršijo tai, kad nuo prieplaukos, kaip nuo tramplyno, į marias su automobiliu važiuavo. Buvo galvota, kad automobilis ant ratų nusileis ir vandeniui čiuoš. Bet išėjo kitaip: automobilis apvirto ir vairuotoją reikėjo gelbėti. Neringa yra į UNESCO saugotinių gamtos paminklų sąrašą įrašyta. Kuomet apie auto lenktynes ir šuolį į marias sužinos, tai visai tikėtina, kad gali iš to sąrašo Neringą išbraukti.

Prieš kurį laiką spaudoje

pradėjo rodytis žinutės apie projektuojamą tiltą per Kuršių marias statybą. Yra numatoma, kad tokia nesąmonė kainuotų virš 200 milijonų litų. Atrodo, kad net tarp valdžios žmonių tokiam projektui jaučiamas pritarimas. Tas išlaidas bandoma pridengti humanitariniais tikslais. Esą 3000 gyventojų žiemos metu yra atskirti nuo pasaulio. Iš kur dabar atsiranda toks didelis rūpestis žmonėmis? Beveik visiems yra žinoma, kad iki šiol jiems ne žmonių, bet savi reikalai rūpėjo.

Žmonių reikalams aptarnauti užtektų įsigyti galingesnę ledlaužį, kuris gal kainuotų 10-12 mln. litų. O jis galėtų dar ir uosto reikalams tarnauti. Bet dabar išlenda yla iš maišo. Pasirodo, kad tokio tilto ir geresnio kelio per Neringą Rusijos naftos magnatai pageidautų. Jie nori turėti trumpesnį ir greitesnį kelią tarp Ventspilio ir Karaliaučiaus. Kadangi Rusijos naftos mafija ir Lietuvoje didelį svorį turi, tad ir jų pageidavimams dėmesys yra skiriamas.

Lietuva tiek mažai to pajūrio teturi. Bet tiek daug pastangų yra dedama, kad tą mažą lopinėlių nuniokotų. Kad į visą šį reikalą yra svetimi interesai įvelti, netenka tuo abejoti. Lietuvai, jokiems reikalams pinigų neturinčiai, tokiam tikslui virš 200 mln. litų atsirastų! O Šventosios žvejų uosto atgaivinimui net keletos milijonų nėra, nes žvejų interesų mafija negina!

Iš visur — apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

mettin Erbakan. Šis, belaudamas teismo sprendimo, jau įsteigė kitą panašią partiją, užregistruotą kitu vardu. Be to, islamistai rengiasi skystis Europos Žmogaus teisių komisijai dėl tokio nedemokratiško Turkijos dabartinės valdžios elgesio. Bankuose laikytos uždraustosios partijos lėšos perduodamos vyriausybei. Turkija, jau seniai esanti NATO nare, bandė įstoti į Europos Sąjungą, tačiau nebuvo priimta dėl nedemokratiškų įstatymų ir išbrovimo į Kipro salą.

• Jungtinės Tautos vėl pareikalavo, kad Irako vyriausybė netrukdytų Saugumo Tarybos siunčiamiems inspektoriams ieškoti Irake masinio naikinimo cheminių ir biologinių ginklų. Irakas tvirtina, kad inspektorių tarpe per daug "anglosaksų" inspektorių. Šie tvirtina turį žinių, kad Irakas jau yra išbandęs savo biologinius ginklus ant piliečių — sunkias baus-

mes gavusių kalinių. Prezidentas B. Clinton įspėjo Iraką "nežaisti su ugnimi".

• Kroatija perėmė iš Jungtinių Tautų administravimo ruožą žemės, vadinamo Rytine Slavonija su gerokai apgriautu Vukovaro miestu. Čia 1991 m. vyko smarkios kroatų ir serbų kovos. Kroatijos žiniomis, žuvo apie 10 tūkst. kroatų. Apie 80,000 pabėgo. Rytinėje Slavonijoje bandė įsikurti serbai pabėgėliai iš Bosnijos ir kitų vietovių, tačiau neapykanta ir žudynės tęsiasi iki šių dienų, nežiūrint tarptautinių veikėjų pažadų, kad atėjo taikos metas. Kroatai, grįžę į savo namus, tuoj nušovė du ten įsikūrusius ir nespėjusius išsikelti serbus. Jų laidotuvės vėl buvo gera proga veikėjams pakalbėti apie "amžiną taiką ir sugyvenimą".

• Izraelio parlamente yra 120 narių. Sausio 12 d. opozicija pasiūlė pareikšti nepa-

sitikėjimą premjero Benjamin Netanjahu vyriausybei. Siūlymas buvo atmestas, nes balsai suskilo 54-54. Nepasitikėjimui pareikšti reikėjo mažiausiai 61 balso. Premjeras pasakė girdėjęs jau daug oracijų prie savo karsto, tačiau vis dar esąs gyvas ir sveikas. Po kelių dienų Izraelio vyriausybė paskelbė kariuomenės atitraukimo iš Vakarų kranto žemių planą. Izraelis pasiliks rytinėse ir vakarinėse kranto dalyse saugumo sumetimais. Kariuomenė liks ten, kur jau gyvena žydai. Ji pasiliks ten, kur yra vandens, elektros ir transporto sistemų mazgai. Pasiliks žydams šventose vietovėse Judėjoje, Samarijoje ir aplink Jeruzalę. Arabų palestiniečių atstovai, pamatę Izraelio planą, pasakė, kad jis primena "šveicarišką sūrį tarp dviejų Izraelio saugumo duonos riekių". J. Arafat pareiškė, kad tik JAV gali išgelbėti taiką.

TARP KŪJO IR PRIEKALO

(Atkelta iš 1 psl.)

NUSIKALTIMAI LIETUVOJE IR AMERIKOJE

Gyvendami Amerikoje, kasdien skaitome laikraščiuose, matome per televiziją ir girdime per radiją apie įvairių rūšių nusikaltimus: nuo paprastos vagystės iki žudynių su kankinimais. Tas pat yra ir Lietuvoje, kur anot jų laikraščių, tokie ar panašūs nusikaltimai vyksta kiekvieną dieną. Skirtumas yra tik tas, kad Amerika, būdama turtiną, pajėgia įrengti 24 valandų stebėjimo "akis". Jų nufilmuoti nusikaltėliai kartais greičiau išaiškinami.

Iš Lietuvos laikraščių sužinojome, kad Vilniuje, Tautininkų būstinėje siautėjo plėšikai. Apiplėšta Lietuvos tautininkų sąjungos būstinė bei kai kurių kitų šalia esančių organizacijų patalpos. Į būstinę, esančią sostinės Gedimino prospekte, buvo įsibrauta, išlaužus duris. Vagystė buvo pastebėta kitą rytą, kai žmonės atėjo į darbą. Vagys nusiaubė tris tautininkų sąjungos kabinetus ir sandėlį. Įsibrovėlius labiausiai domino patalpose buvę seifai. Sąjungos pirmininko Vaidoto

Antanaičio kabinete po rašomuoju stalu buvo masyvus seifas. Jį vagys paguldė ant grindų ir išpjovė jo duris.

Tautininkų sąjungos sekretoriaus Rimanto Giliausko kabinete seifas buvo išlaužtas. Iš šio kabineto pavogtas prieš kelerius metus Amerikos lietuvių padovanotas modernus kompiuteris, kopijavimo ir fakso aparatai, foto aparatas. Pasak R. Giliausko, kompiuteryje buvo duomenų apie sąjungos struktūrą, narių sąrašas, įvairių adresų, praėjusių Seimo ir savivaldybių rinkimų analizė. Kabinetuose ant grindų mėtėsi iš spintų ir stalčių išversti įvairūs dokumentai. Jie, atrodo, vagių nedomino. Apytiksliai skaičiuojant, tautininkų sąjungai padaryta 30 tūkstančių litų nuostolių.

Tautininkų sąjungos pirmininko V. Antanaičio nuomone, pagal braižą vagystė su politika nesietina, nebent tai būtų labai gerai užmaskuota. Jo įsitikinimu, kol tokie dalykai vyksta, visos kalbos apie ėjimą į Europą yra beprasmiškas dalykas. "Užsienyje labai gerai žino, kokio čia publika. Jie geriau už mus žino visą tą biurokratiz-

mą ir kriminogeninę situaciją. "Kai dirbau Lietuvos ambasadoriumi Vokietijoje, man ne kartą buvo pasakyta, kad, kol nesusitvarkysime, tol apie Europos Sąjungą negalvokime" – "Lietuvos rytui" sakė V. Antanaitis.

Vagys išplėšė ir kitas tame pačiame koridoriuje esančias patalpas. Nukentėjo advokato R. Bagdono biuras, studentų laikraščio "Savas" redakcija, tautinio jaunimo organizacija "Jaunoji karta", Vilniaus savivaldybės choras "Jauna muzika". Beje, choro patalpos prieš savaitę jau buvo apvogtos. Išlaužus durų spyną, buvo pavogtas kompiuteris ir fakso aparatas. Šį kartą vagys išnešė neseniai nupirktą naują fakso aparatą "Panasonic" ir choro direktoriaus Algimanto Gurevičiaus elektrinį gražtą, kuriuo naudotasi, taisant išlaužtas duris. Viena man neaišku: kodėl Lietuvos įstaigos, kurių patalpose yra vertingų dalykų, nesiima priemonių sustiprinti apsaugą ir neleisti vagims savivaliauti. Senais Lietuvos laikais buvo samdomi panaktiniai – sargai. Ar nereikėtų ir dabar apie tai pagalvoti?

KALĖDINIS TAURAGIŠKIŲ ŽYGIS Į KARALIAUČIAUS KRAŠTĄ

Zenona Jurevičiūtė

Žemaičių kultūros draugijos Tauragės skyrius daug padarė, stiprindamas ryšius su Užnemunės lietuviais ir jų vaikais, besimokančiais lietuvių kalbos rusiškose mokyklose. Pasitelkdamas į pagalbą rėmėjus, jis atranda galimybių švenčių proga aplankyti net po kelias mokyklas Nieman (Ragainės) ir Slavsko (Gastų) rajonuose.

Tokią veiklą pradėjusi prieš metus, ši draugija šventų Kalėdų proga organizavo tikrą desantą: Kalėdų šventės atšvaitai pasiekė minėtų rajonų Malomožaisko (Būdviečių) bei Lunino (Lenkvičių) ir Rževsko (Linkūnų) bei Timiriazovo (Naujosios) mokyklų vaikus, mūsų mokinius. Vaikai gavo lauktuvių ne tik iš "Valstiečių laikraščio" labdaros fondo "Kaimo vaikai", bet ir iš Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento. Gražius etnografinius suvenyrus Būdviečių ir Naujosios vidurinių mokyklų lietuvių kalbos fakultatyvų mokiniams padovanavo pati Žemaičių kultūros draugija. Jau ne pirmą kartą labdaros siuntų iš Maltos ordino pagalbos fondo Tauragės skyriaus sulaukė Būdviečių ir Lenkvičių mokyklos. Transporto išlaidas padengė Tauragės miškų urė-

dija.

Visi rinkomės į šią šventę, kupini gerumo, vedami meilės vieni kitiems ir brolybės jausmo, kad ir patys drauge su Kristumi tarsi gimtume iš naujo – švaresni, gesni, atsakingesni vieni už kitus, kad labiau suartėtų Lietuvos ir Mažosios Lietuvos vaikai.

Nors kartais sakoma, kad Lietuva yra ten, kur gyvena bent vienas lietuvis, visi mes, lietuviai, kur begyventume, turime nepamiršti, kad esame vienintelės Tėvynės – Lietuvos – vaikai. Iš Lietuvos atėjo mūsų tėvai ir seneliai. Lietuvą tebesapnuoja daugelis išeivių, svajodami į ją sugrįžti. Ne vienas ir sugrįžta. Tad ir panašios šventės turi vienintelį tikslą: pabūnant visiems kartu, pasidalinti Tėvynės Lietuvos gerąją dvasią ir, kiek tai įmanoma, grąžinti šias lietuviškas krikščioniškas tradicijas į Rytprūsius.

Gražiai bendrauja su Karaliaučiaus krašto mokyklomis Tauragės rajono Lauksargių ir Tarailių pagrindinių mokyklų mokiniai ir mokytojai, ir šįkart nemažai prisidėjo, kad kalėdinė išvyka būtų dar sėkmingesnė. Štai Tarailių mokytoja D. Daunoravičienė šventę Būdviečių vidu-

rinėje mokykloje pradėjo, pavesdama dviems savo auklėtiniais ant stalų uždegti iš Lietuvos atsivežtas žvakeles: bendra šviesa, mus suburianti prie tokio stalo ir sušildanti mūsų širdis, – meilė Lietuvai, jos žmonėms, tiek daug padariusiems, kad čia gyvenantys lietuviukai patirtų kuo daugiau džiaugsmo.

Visada su lauktuvenomis atvažiuoja svečiai iš Lietuvos. Ir dabar mokiniai iš Tarailių į Būdviečius atsivežė ne tik skanumynų, bet ir tradicinių Kūčių valgių: virtų pupų, kūčiukų, kalėdaičių. Atsivežė ir Kalėdų Senelį, išdalijusį vaikams ne tik saldumynus, bet ir Tauragės duonos kepyklos atsiųstas tikriausios juodos duonos žemaitiškas "varneles". Didelio malonumo vaikams suteikė ir svečių organizuoti lietuvių liaudies žaidimai, Laukuvos gimnazistų atsiųsti, jų pačių piešti kalėdiniai atvirukai ir kitos malonios smulkmenos.

Kaip už visai tai nepadėkoti? Negalima nepamirėti Kazio Jukniaus, pagrindinio šio "kalėdinio žygio rengėjo. Kol žmonės savo gerumu ir duona dalinsis su Karaliaučiaus krašto lietuviais, tol pastarieji jausis stiprūs, nes bus ne vieni: už jų – Lietuva.

PASAULIS IR LIETUVA

*** PASITARIMAS RYGOJE.** Sausio 23 d. Rygoje įvyko antrasis Baltijos jūros valstybių Vyriausybės vadovų susitikimas. Jame dalyvavo vienuolikos Baltijos jūros valstybių tarybai priklausančių šalių vyriausybės vadovai, tarp jų – Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius, Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin bei Vokietijos kancleris Helmut Kohl, Europos Komisijos prezidentas Žakas Santer (Jacques Santer) bei šiuo metu Europos Sąjungai pirmininkaujančios Didžiosios Britanijos vicepremjeras John Prescott. Svarbiausios susitikime nagrinėtos temos – ekonominis bendradarbiavimas tarp Baltijos jūros regiono valstybių, Europos Sąjungos plėtimas, kova su organizuotu nusikalstamumu. Baltijos jūros valstybių taryba įkurta 1992 metais Kopenhagoje. Pirmasis vyriausybės vadovų susitikimas buvo surengtas prieš dvejus metus Gotlando salos Visbio mieste. (Elta)

*** REIKIA NAUJOS SUTARTIES.** Savo pareigų vykdymo laiką baigiantis Prezidentas Algirdas Brazauskas, grįžęs iš JAV, išsakė nuomonę, kad 1991 metais sudaryta sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos jau neatitinka laikmečio reikalavimų. "Tuomet buvo visiškai kitokia situacija – buvo ir Sovietų Sąjunga, ir kitokie veiksniai, kurių šiandien jau nebėra. Lietuva ir Rusija dabar yra nepriklausomos valstybės, daugelio tarptautinių organizacijų narės. Tai diktuoja būtinybę savo santykius plėtoti kitokiais pagrindais". (Elta)

*** "ATRADIMAS".** Rusijos Užsienio reikalų viceministras A. Avdejevas savo paaiškinime Rusijos Valstybės Dūmos deputatui Sergejui Baburinui rašė, kad "1940 metais užėmus Baltijos šalis, tarptautinė teisė nebuvo pažeista, nes iki II pasaulinio karo tarptautinėje teisėje nebuvo straipsnio, draudžiančio kitoms valstybėms grasinti jėga". (Elta)

*** NUOMONĖ.** Rusijos nepriklausomo socialinių ir tautinių problemų instituto tyrimo duomenys rodo, kad Rusijos gyventojai pačiomis "priešiškiausiomis" Rusijos atžvilgiu valstybėmis vadina JAV (20%), Japoniją (9%), Baltijos valstybes (7%). Įdomu, kas šią nuomonę sąlygoja. (Interfax)

*** KANDIDATAI Į SEIMĄ.** Prezidento rinkimus pralaimėjęs Artūras Paulauskas ir rinkimų štabo narė bei žinomo filosofo žmona Laima Juozaitienė nutarė kandidatuoti kovo 22-ąją vyksiančiuose rinkimuose į laisvas Seimo narių vietas. A. Paulauskas ketina pasirinkti Naujosios Vilnios apygardą. "Respublikai" jis sakė, kad jau galvoja apie naujos partijos ar organizacijos kūrimą. Prezidento rinkimuose ketinęs dalyvauti, tačiau šio sumanymo atsisakęs judėjimo "Liaudies vienybės sąjunga - Darbininkų ir valstiečių frontas" vadovas Jurij Subotin kandidatuos Vilniaus-Trakų rinkimų apygardoje.

*** TRŪKSTA TIK ĮSTATYMO?** Už valstybės turta niekas neatsako. Valstybės kontrolė atkreipė dėmesį, jog Lietuvoje iki šiol nėra valstybės turto valdymo ir naudojimo įstatymo, nėra valstybės turto finansinės apskaitos ir atskaitomybės ir nėra institucijos, atsakingos už valstybės turto finansinės atskaitomybės parengimą. Seimui pateiktose Valstybės kontrolės išvadose nurodoma, jog lėtai privatizuojamos nuostolingai dirbančios valstybinės įmonės. Iš 143 tokių įmonių praėjusiais metais buvo numatyta privatizuoti tik 40. Nebaigti inventorizuoti valstybės skolos įsipareigojimai. (Elta)

*** SAJŪDŽIO JUBILIEJUS.** Šiemet birželio 3 d. sukaks dešimt metų, kai Lietuvos mokslų akademijoje įvykusiame susirinkime buvo nutarta įkurti Sąjūdį ir buvo išrinkta jo iniciatyvinė grupė. Ta proga bus surengta mokslinė konferencija Sąjūdžio istorijos klausimais, taip pat paskelbta Sąjūdžio istorinė bei vaizdinė medžiaga. (Elta)

*** M.GIMBUTIENĖ – TARP "LEGENDINIŲ MOTERŲ."** Tarptautiniame kultūros projekte "Legendinės moterys" Lietuva be jau anksčiau atrinktos XVI amžiaus didikės, karaliaus Žygimanto Augusto žmonos Barboros Radvilaitės pristatys ir vieną žymiausių pasaulio archeologų Mariją Gimbutienę. Kalifornijos universiteto profesorė M. Gimbutienė tyrinėjo baltų, indoeuropiečių archeologiją bei mitologiją, taip pat senosios Europos kultūrą. Jos darbai išversti į daugelį pasaulio kalbų. (Elta)

*** NUSIKALTIMAI.** Panevėžyje naktį iš sausio 18-os į 19-ą, galingas sprogimas nugriaudėjo privatizuotame name, kuriame gyvena dešimties Panevėžio policijos darbuotojų šeimos, o paryčiais užsiliepsnojo seniausia mieste nekilnojamojo turto agentūra "Adresas". Panevėžio policijos vadovas V. Kudijanovas sakė, kad nusikaltėlių suaktyvėjimą paskatino priemonės, kurias vykdo policijos pareigūnai. Anot "Lietuvos ryto", neatmetama galimybė, kad išpuoliai prieš policiją gali būti paskatinti kai kurių policijos pareigūnų, susijusių su nusikaltėlių grupuočių veikla. "Respublika" pateikia trečią versiją, jog, į Klaipėdą įvedus vidaus kariuomenės pirmąjį pulką, nusikaltėliai kirtu atsakomąjį smūgį Panevėžyje. (Elta)

(Atkelta iš 1 psl.)

ALGIRDAS SAUDARGAS SUSITIKO SU JAV LIETUVIAIS

narystei NATO – pasiekti ir toliau reikės JAV lietuvių pagalbos.

Michigan universitete Algirdas Saudargas susitiko su vietos lietuvių aktyvistais ir organizacijų vadovais. Susitikime taip pat dalyvavo keletas JAV Kongreso narių atstovai. Ministras Algirdas Saudargas kalbėjosi su pietuose dalyvavusiu lenkų kilmės Michigan 16-osios rinkiminės apylinkės atstovu JAV Kongrese John D. Dingell, pakvietė jį atvykti į Lietuvą. Sveikinimo laiškus ministrui A. Saudargui ir ambasadoriui S. Sakalauskui atsiuntė senatorius iš Michigan valstijos Spencer Abraham, JAV Kongreso nariai Joe Knollenberg, Nancy L. Johnson, Carolyn Kilpatrick, Michigan valstijos senatorius Mat Dunaskiss.

Ypatingą susidomėjimą ministro A. Saudargo apsilankymas sukėlė Hartfordo mieste Konektikuto (Connecticut) valstijoje. Ministras buvo pirmasis čia apsilankęs aukštas Lietuvos pareigūnas. Jo viešnagė rūpinosi ponai Laima ir Jonas Karosai. Po ministro pranešimo susitikime su vietos lietuviams įvyko ilga diskusija Lietuvos užsienio politikos klausimais.

Stambiame pramonės, mokslo ir kultūros centre Bostone, Masačusetso (Massachusetts) valstijoje atvykusį ministrą A. Saudargą sveikino miesto tarybos prezidentas James Kėly. Susitikimuose, kuriuos surengti padėjo ponas Gintaras Čepas, buvo diskutuota apie Lietuvos narystės NATO galimybes. Vietos lietuviai domėjosi, kuo gali padėti Lietuvos kelyje į NATO. Čia, kaip ir kitur, trūko laiko atsakyti į gausius ir įvairius lietuvių klausimus

apie Lietuvos vidaus ir užsienio politiką bei ekonomiką.

Worcester vietovėje ministras susitiko su vienos iš seniausių JAV lietuvių organizacijos "Lietuvos Vyčių" nariais. Nors bendraujama buvo anglų kalba, "vyčiai" labai aktyviai domėjosi Lietuvos reikalais, žadėjo paramą jos siekiams.

St. Peterburgo mieste, Floridos valstijoje Ministras pasitiko LB apygardos pirmininkas ponas Liutaveras Siemaška ir St. Peterburgo apylinkės pirmininkė ponė Vida Meiluvienė. Ponas Alis Karnavičius ministrui A. Saudargui parodė miesto įžymias vietas. St. Peterburge įvykusių susitikimuose su vietos lietuviams ir organizacijų vadovais. Ministras Algirdas Saudargas dėkojo už ilgąmetę aktyvią lietuvių bendruomenės šiame mieste veiklą Lietuvos labui. Kalbėtasi apie ateities darbus, siekiant įtvirtinti Lietuvos valstybingumą. Susitikimo su miesto valdžios atstovais metu ministrui buvo įteiktas simbolinis St. Peterburgo miesto raktas.

Baigęs pirmąją kelionę po JAV lietuvių kolonijas dalį, LR UR Ministras Algirdas Saudargas atskrido į Niujorką, kur prisijungė prie J.E. LR Prezidento Algirdo Brazausko vadovaujamos delegacijos.

Lietuvos ambasada Vašingtone dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie sėkmingo Lietuvos Užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo kelionės programos organizavimo ir tikisi sulaukti pagalbos ateityje.

*LR Ambasados Vašingtone
Spaudos skyrius*

VIEŠNAGĖ KLYVLENDE

Trumpiau kaip parą truko Lietuvos Užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo viešnagė Klyvlende. Netrukus po susitikimo oro uoste, jis buvo pakviestas į iškilmingą priėmimą, kurį surengė Garbės konsulė Ingrida Bublėnė. Priėmimas įvyko puošniame University Club Oak

Room ("Ažuolo kambaryje"). Jame dalyvavo Ohajo (Ohio) valstijos gubernatoriaus G. Voinovich atstovas A. Pust, Klyvlendo (Cleveland) mero M. White atstovas, miesto tarybos narys, atstovaujantis lietuvių tirščiausiai gyvenamąjį rajoną, M. D. Polensek ir kiti, atsakingi pareigūnai,

LR Garbės konsulė Ingrida Bublėnė ir Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas šv. Mišiose Dievo Motinos Nuolatinės pagalbos bažnyčioje. *V. Bacevičiaus nuotr.*

Klyvlende įsikūrusių diplomatinį įstaigų vadovai.

Visi susirinkusieji jau žinojo, kad ministras A. Saudargas ką tik dalyvavo, pasirašant ypatingos svarbos dokumentą – JAV ir Baltijos valstybių bendradarbiavimo chartiją. Todėl ir daugelyje pasisakymų vyravo JAV ir Lietuvos politinio, ekonominio bei kultūrinio bendradarbiavimo tema. A. Pust priminė, kad Ohajo valstija buvo pirmoji Amerikoje, pripažinusi nepriklausomybę atkūrusią Lietuvą. Tiek konsulė I. Bublėnė, tiek kiti kalbėjusieji nurodė, kad Chartija atveria dar didesnes galimybes plėtoti šios valstijos ir Lietuvos ryšius, padėti Lietuvai atkurti okupacijos nunikotą jos ūkį, prisidėti prie lietuviškų prekių eksporto į Ameriką. Negalima nesijaudinti matant, kaip aukšti amerikiečių pareigūnai ir įvairių valstybių diplomatai atsistojo pagerbė aukštąjį Lietuvos svečią.

Padėkojęs už nuoširdų priėmimą, A. Saudargas pirmiausia papasakojo apie ką

tik pasirašytos Chartijos turinį ir reikšmę, šio dokumento pasaulyje stiprinimą. Kalbėdamas apie Lietuvos siekį tapti NATO nare, jis nurodė, kad Lietuva neateina, kaip prašytoja ją apginti nuo agresyvaus, nenusipėjamo elgesio kaimyno. Jis pabrėžė:

– Mes visada gynėme savo namus. Prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, visą dešimtmetį lietuviai vieni kovojo už savo laisvę. Atsigauvant Lietuvos ūkiui, skiriame daugiau lėšų valstybės gynybos sistemos kūrimui.

Priminęs, kad Lietuva stiprina savo sienų apsaugą, dalyvauja NATO Partnerystės programoje, prisideda prie taikos palaikymo Bosnijoje, kad Krašto apsaugos ministerijos atstovai bendradarbiauja su Amerikos kariškiais, ministras tarė:

– Rūpindamiesi savo valstybės ir visos Europos saugumu, mes tik norime būti kartu. Galima suprasti, kai nurodoma, kad šiandien dar sunkoka mums įsijungti. Bet kodėl ne rytoj? Mes turime

būti tikri, kad būsime priimti.

Susirinkusieji šiuos jo žodžius sutiko su aiškiu pritarimu, pabrėždami, kad Lietuva tvirtai pasirinko demokratinio vystymosi kelią ir turi teisę jame jaustis saugiai.

Baigiantis susitikimui, Algirdui Saudargui buvo įteiktas "Dirvos" redakcijos klausimų apie Lietuvos užsienio politiką rinkinys. Ministras pažadėjo parengti atsakymus, grįžęs į Lietuvą. Kai tik jie bus gauti, supažindinsime skaitytojus.

Kitos dienos rytą Užsienio reikalų ministrą vežiojęs puošnus limuzinas įsuko į šv. Jurgio bažnyčios – seniausios Klyvlendo lietuvių parapijos kiemą. Aukštąjį svečią parapijiečiams pristatė šv. Jurgio parapijos tarybos atstovė A. Babickienė, o su ministro biografija ir dabartine veikla supažindino šios tarybos pirmininkas dr. A. Bacevičius. Jis įteikė A. Saudargui enciklopedinio pobūdžio leidinį apie Klyvlendą. Jame minimi ir čia gyvenantieji lietuviai.

Nors laikas buvo labai (Nukelta į 6 psl.)

Gėles LR Užsienio reikalų ministrui A. Saudargui teikia klyvlendiečiai Baltušiai *V. Bacevičiaus nuotr.*

Ministras A. Saudargas – Dievo Motinos parapijos svetainėje. Už jo: dr. V. Stankus, LR Ambasados darbuotoja Kazragienė, LB apylinkės ko-pirmininkė A. Stungienė, kleb. G. Kijauskas SJ. *V. Bacevičiaus nuotr.*

MINISTRO A. SAUDARGO APSILANKYMAS

(Atkelta iš 5 psl.)

ribotas, tačiau A.Saudargas suspėjo pasišnekėti su gausiai surinkusiais lietuviais, prisiminti jų gimines – lietuvybei nusipelnčius žmones, atsakyti į klausimus, kartu išgerti puodelį kavos. Po to ministras kartu su jį lydinčiais LB apylinkės tarybos nariais ir Garbės konsule I.Bubliene išskubėjo į Dievo Motinos Nuolatinės pagalbos parapiją. A. Saudargas dalyvavo iškilmingose šv. Mišiose, o po jų parapijos kavinėje plačiai pa-

pasakojo apie Lietuvos užsienio politiką ir vidaus gyvenimą. Jis sakė, kad jau pavyko sumažinti infliaciją, kurios dydis išreiškiamas vienaženkliais skaičiumi (apytiksliai – 8-9 proc.). Maždaug 6 proc. išaugo gamyba, stiprėja ir plečiasi lietuviškų prekių eksportas. Tačiau naujieji ūkiniai reiškiniai sąlygojo tai, kad atsirado didelė turtinė nelygybė bei jų nuolatiniai palydovai – žmonių susipriešinimas ir nusikalstamumo augimas.

Ministras atsakė į gau-

sius susitikimo dalyvių klausimus apie mokesčių sistemos tobulinimą, kovotojų už Lietuvos laisvę pensijinių apmokėjimą ir kt. Viešnagės pabaigoje LR Garbės konsulate įvyko trumpa A.Saudargo spaudos konferencija, kurios metu buvo paliesta padėtis Lietuvoje po Prezidento rinkimų, Vyriausybės pertvarkymo klausimai, politinių jėgų bendradarbiavimo galimybės. Lietuvos Užsienio reikalų ministro garbei buvo pakeltos šampano taurės.

Dr. Jonas Jasaitis

KONCERTAS SAUSIO 13-osios AUKŲ ATMINIMUI

Minėjimas, kurį surengė JAV LB-nės Kultūros taryba, įvyko sausio 11 d. Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje. Sutapimas, kad tuo pat metu buvo rengiamas prelato dr. Juozo Prunskio 90 m. jubiliejaus minėjimas. Publikai lėtokai renkantis, atrodė, kad tai – blogas sutapimas. Įvairių sutapimų Čikagoje dažnai pasitaiko. Bet greitai abejonės išsisklaidė, kuomet pradėjo kėdžių stigtį.

Prieš prasidedant koncertui, kalbėjo Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė. Priminusi, kad koncertas surengtas 1991m. sausio 13-osios paminėjimui, pagerbimui tų, kurie žuvo prie Televizijos bokšto, ji paprašė atsistoti ir pagerbti juos tylos minute.

Netikėtai paaiškėjo, kad tarp atvykusių į koncertą yra naujojo Lietuvos Respublikos Prezidento žmona Alma. Su-

sirinkusieji nuoširdžiai plojo, ją sveikindami. Ponai Almai buvo įteikta gėlių puokštė.

Koncerto programoje buvo:

sonata O-dur – muzika L. van Beethoven smuikui ir fortepijonui, Op. 12, Nr 1, kurią grojo Linda Veleckytė ir Alvydas Vasaitis;

J.Gaižausko "Tilių berželių pulkeliai" ir V.Mikalausko "Tai gražiai mane augino (pian. aran. M.Motekaitis);

O.Metrikienės "Beržui, berželiui";

V.Jančio "Nedvelk, vėjelii";

G.Gudauskienės "Requiem mano draugams";

Prieš atliekant "Requiem" solistė priminė, kad šio kūrinio žodžių autorė – salėje esanti poetė Julija Švabaitė – Gylienė. Atliko Praurimė Ragienė ir Alvydas Vasaitis. Dainuojant "Requiem", aiš-

kiai matėsi, kad solistė giliai išgyveno. Tai persidavė ir klausytojams. Po to sekė:

J. Pakalnio "Rauda";

A.Vivaldi "Žiema" – koncertas smuikui ir fortepijonui, Op. 8, Nr. 4 (grojo Linda Veleckytė ir Alvydas Vasaitis;

G.Gudauskienės "Daug pavasarių";

P. Šopagos "Tremtinys" ir kiti kūriniai. Atlikdama "Tremtinį", solistė pilnai įsijautė į tą košmarą, kuris sukrėtė tautą ir kuris mus paskatino palikti savo kraštą.

Visi programos atlikėjai Čikagos apylinkių lietuviams yra gerai žinomi ir jų mėgiami. Malonu pastebėti, kad jauniausia programos atlikėja Linda Veleckytė daro žymią pažangą. Kadangi koncertas buvo rengtas Sausio 13-tos paminėjimui, visi programos atlikėjai atsisakė atlyginimo. Kultūros taryba reiškia jiems nuoširdžią padėką. J.Žygas

AUKŠČIAUSIAS BAŽNYČIOS APDOVANOJIMAS – BERNARDUI BRAZDŽIONIUI

Sakoma: jeigu pasaulietis už savo ypatingus nuopelnus katalikų bažnyčiai yra popiežiaus apdovanojamas aukščiausiu bažnyčios ordinu, tai yra ne tik jam garbė, bet ir pasididžiavimas visai tautai. Sausio 11 d., sekmadienį, Los Angeles kardinolas Koger M. Mahony apdovanojo 60 vyrų ir moterų aukščiausiu katalikų bažnyčios ordinu. Daugiau kaip tūkstantis žmonių dalyvavo ordinų įteikimo ceremonijoje Los Angeles priemiestyje – Sherman Oaks. Tarp apdovanotųjų buvo milijardierius Rupert Murdoch ir kiti didžiausi aukotojai katalikų institucijoms. Apdovanotas ir aktorius Ricardo Montalban. Apdovanojami neturtingi žmonės, kurie savo darbu užsitarnavo tą garbę. Tarp pagerbtųjų pate-

ko ir žymiausias lietuvių tautos šių laikų poetas Bernardas Brazdžionis, kuriam šis apdovanojimas paskirtas už jo patriotinę ir katalikišką poeziją.

Tačiau buvo nuostabu, kad ordinais apdovanoti milijonieriai Bob Hope ir Roy Disney ir jų žmonos nedalyvavo tą dieną jiems paskirtų ordinų įteikime. Bob Hope tuo metu buvo Palm Springs kurorte, o Roy Disney viešėjo Islandijoje. Didžiulių viešbučių magnatas Barron Hilton, aukštas Vyčių pareigūnas ir didelis katalikų bažnyčios piniginių reikalų rėmėjas taip pat gavo šį ordiną.

Tačiau lietuviams didžiausia garbė yra poeto Bernardo Brazdžionio pagerbimas. Jo sukurta poezija nenuperkama už jokių milijonus dolerių. Tai yra pirmas

istorijoje lietuvis, gavęs aukščiausią katalikų bažnyčios ordiną.

Vytautas Šeštokas

Gėlės – naujojo LR Prezidento žmonai Almai Adamkuvienėi
V. Kučo nuotr.

Smuikininkė Linda Valeckytė. V. Kučo nuotr.

Muzikas Alvydas Vasaitis ir solistė Praurimė Nagienė.
V. Kučo nuotr.

Nuotraukoje (iš kairės): kun. S.Anužis, Bernardas Brazdžionis, kardinolas R.Mahony ir prelatas Jonas Kučingis – poeto apdovanojimo dieną.

APPLE kursai

RAŠO LIETUVOS MOKYTOJAI

Tarp įvairių rūšių pagalbų, teikiamos Lietuvai, didelės pagarbos verta APPLE organizacija. Jai vadovauja Vaiva Vėbraitė – Gust iš Connecticut ir Emilija Sakadolskienė iš Washington, DC. Raidės APPLE reiškia: American Professional Partnership for Lithuanian Education. Vadovų ryžtingumo, gausaus lietuvių ir amerikiečių mokytojų dalyvavimo bei užsienio lietuvių paramos dėka APPLE talkina Lietuvos mokytojams aštuntus metus.

Kasmet vasarą ši organizacija praveda kursus, į kuriuos suvažiuoja Lietuvos mokytojai. Jų pastangas remia Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija, o mokytojų kelionės bei kitos išlaidos padengiamos iš užsienio lietuvių fondų ir asmenišku aukų. Praeitais metais kursai vyko keturiose vietovėse, juos aplankė keli šimtai dalyvių.

Visi turėtume būti nepaprastai dėkingi mokytojų kursų rengėjams ir dėstytojams, o taip pat ir tautiečiams, kurie kasmet suteikia 30 dolerių stipendijas kursų lankytojams. Lietuvos mokytojai stipendijų aukotojams atsiunčia labai gražius laiškus. Čia norime paskelbti ištraukus laiško, kuriuos gavo Floridos Daytona Beach Lietuvių klubo valdyba, suteikusi paramą dešimčiai mokytojų, dalyvusių APPLE kursuose Druskininkuose.

Rašo Irena iš Druskininkų: "Dėkoju už geranorišką paramą ir supratimą. Tai, ką jūs darote yra labai reikalinga ir garbinga. Kursai buvo puiki galimybė įsigyti profesinių žinių, bendrauti su įdomiais Amerikos mokyto-

jais, sužinoti daug naujų ir vertingų dalykų. Malonu, kad pasaulyje yra žmonių, kuriems rūpi Lietuvos švietimas ir jos vaikų ateitis".

Elvyra iš Druskininkų: "Nuoširdžiai dėkoju už teikiamą paramą APPLE kursams. Jaudina tai, kad gyvendami toli nuo Lietuvos, jūs rūpinatės jos kultūra ir švietimu, mokytojais ir mokiniais".

Antanina iš Biržų: "Šią vasarą pirmą kartą teko dalyvauti APPLE kursuose, kurie man suteikė galimybę pažinti save ir įsigilinti į paauglių problemas. Nuoširdžiai dėkoju už pagalbą Lietuvos mokytojams".

Violeta iš Varnių: "Dėkoju už paramą, kuri suteikė galimybę dalyvauti APPLE kursuose. Įgytas žinias galėsiu panaudoti savo darbe".

Rūta iš Klaipėdos: "Dėkoju už jūsų geranoriškumą ir pagalbą. Daug mokytojų norėtų patekti į APPLE kursus, bet negali juose dalyvauti dėl sunkios materialinės padėties. Dauguma nežino apie jūsų duodamas stipendijas. Po šių kursų jaučiuosi žymiai praturtėjusi žiniomis."

Lijana iš Molėtų: "Dėkoju jums už dosnumą ir geranoriškumą. Jūsų stipendija man buvo labai naudinga, nes galėjau įsigyti nemažai įvairių mokymo priemonių. Buvo įdomu pagilinti žinias apie visapusišką ugdymą. Be galo malonu bendrauti su Amerikos lietuviais, kurie tikrai yra puikūs žmonės ir nuostabūs savo dalyko žinovai. Jūsų pastangos mums padėti yra labai reikšmingos. Dėkoju už jūsų norą suprasti mūsų vargus, rūpesčius ir džiaugsmus".

Grażina iš Druskininkų: "APPLE kursai labai patiko betarpišku, nuoširdžiu vadovų bendravimu ir puikiais dėstytojais. Ačiū jums už šaunius kursus!".

Daiva iš Vilniaus: "Dėkoju jums už paramą Lietuvos mokytojams. Šiais metais lankiau paauglių psichologijos kursus, kuriuose dėstė nuostabūs amerikiečiai mokytojai. Jie ne tik puikūs dėstytojai, bet ir atgaivos šaltiniai. Šio malonumo nepatirtume, jeigu nebūtų organizuojami APPLE kursai. Dar kartą ačiū už prisidėjimą prie šio kilnaus darbo".

Ramutė iš Rokiškio: "Su didžiausiu džiaugsmu dalyvavau APPLE kursuose ir negaliu apsaityti, kaip esu jums už tai dėkinga. Tegu žmonės žino apie jūsų gerumą ir myli jus už tai, kad juo dalinatės su nepažįstamais žmonėmis Lietuvoje".

Neabejotina, kad APPLE kursai teikia didelę pagalbą mokytojams. Mūsų visų pareiga šias pastangas remti, kad daugiau Lietuvos mokytojų galėtų pasinaudoti šiais pedagogikos kursais. Pagelbėti galima, tapus APPLE nariu (mokestis – 25 dol. metams), vienkartinę \$100 darba \$250 dol. auka, arba atsiunčiant \$30 dolerių vieno mokytojo metinei stipendijai. Visais atvejais aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Tax-exempt numeris: 23-2682202. Auką arba stipendijas prašome siųsti šiuo adresu: A.P.P.L.E., P.O. Box 617, Durham, CT 06422. Skambinti tel. (860) 347-7095. Fax: 860-5837.

Daytona Beach
Lietuvių klubo valdyba

KGB LIETUVOJE

Arvydas Anušauskas

(Tęsinys. Pradžia – 42 nr.)

Maskvos KGB valdyba vedė bylą "Albion" (iš Londono Karališkojo koledžo), Krasnojarsko KGB – bylą "Labirint" (iš Vokietijos geologijos ir paleontologijos instituto), Moldavijos KGB – bylą "Danaicy" (iš Romos universiteto kvantinės elektronikos ir plazmos laboratorijos) ir t.t. Tokia interesų geografija leidžia suprasti, kodėl KGB domėjosi ir AIDS plitimo statistika bei vakcinų sukūrimo galimybėmis, nors ir Sovietų Sąjungoje, ir Lietuvoje žinios apie šią ligą buvo gana skurdžios. Ieškota būdų iš 30 JAV, Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos ir kitų šalių garsiausių firmų ("Syntex", "Genentech", "Burroughs Wellcome", "Pfizer" ir kt.) gauti kuriamų preparatų pavyzdžius, duomenis apie jų klinikinius bandymus. Jei problema nebūtų tokia sunkiai įveikiama, vėl visam pasauliui būtų skelbiama apie "nepaprastus sovietinio mokslo pasiekimus".

Agentų vertinimo sistema

Vykdydama savo užduotis KGB pirmiausia remdavosi turima agentūra. Norint tinkamai organizuoti darbą, reikėjo gerai žinoti agentūros galimybes. Iki 1987 m. agentūra vertinta pagal informacijos gavimo laipsnį. Patobulinta vertinimo sistema turėjo nustatyti "apibendrintą operatyvinį rodiklį", kuris skaičiais akivaizdžiai pademonstruotų užverguotų užsieniečių žvalgybinį potencialą. Turėjo būti įvertintas operatyvinių santykių lygis (t.y. užverbuotas ar tik verbuojamas), agentų patikimumas, jų galimybės, profesijos, agentūrinių ryšių organizavimas ir darbas prieš "pagrindinį priešininką" (t.y. JAV ir NATO). Visa tai įvertinta balų sistema.

Užverbuotas agentas vertintas 1 balu. Neformalizuotas, tik tarpusavio pasitikėjimu pagrįstas ryšys – 0,7, verbavimo procesas – 0,5 balo. Geriausių vertinimų susilaukė agentai – verbuotojai ir įtakos agentai (2 balai), turintys JAV pilietybę (dar 2 balai), dirbantys mokslinio – techninio šnipinėjimo skverbimuisi svarbiuose objektuose (3 balai). Ypač gerai įvertinti tie agentai, su kuriais ryšys palaikomas tik už Sovietų Sąjungos ribų ir be asmeninių susitikimų arba panaudojant agentą, ryšininką (7 balai), šnipinėjantys dėl savo "idėjinį – politinių įsitikinimų" (3 balai), o ne dėl piniginių atly-

ginimo ar moralinių – psichologinių priežasčių (t.y. dėl šantažo galimybės). Šantažo baimė įvertinta 2 balais. Geriausia, jei agentas būdavo puikus fundamentalių ar taikomųjų mokslų specialistas, mokslinio centro ar laboratorijos vedėjas (už tai – 5 balai), galėjęs gauti slaptus dokumentus ar karinės reikšmės pavyzdžius (dar 5 balai).

Aukščiausią įvertinimą galėjo gauti tik užverbuotas JAV pilietis, mokslinio centro vadovas, kuris iš "idėjinų" paskatų tapo įtakos agentu, su KGB susisiektas netiesiogiai ir tiekia slaptus dokumentus. Lietuvoje veikęs KGB teritorinis skyrius pirmiausia mėgino veikti tarp lietuvių išeivijos, kuri su Lietuvoje gyvenančiais giminačiais palaikė glaudžius ryšius. Ypač jei tie giminačiai buvo uždarų (priklausiusių kariui – pramoniniam kompleksui) institutų darbuotojai, universitetų mokslininkai ar dėl kokių kitų savo profesijų naudojęsi plačiais ryšiais. Šiuo metu nėra informacijos apie tai, kad veikla tarp lietuvių būtų davusi kokių nors rezultatų technologinio šnipinėjimo srityje.

Skverbimasis į Kiniją

Agentai iš Kinijos buvo vertinami dvigubai prasčiau, negu amerikiečiai, bet naujoji "supervalstybė" (bent jau gyventojų skaičiumi) taip pat susilaukė didelio domėjimosi. KGB analitikų nuomone 2000 metais Kinija moksliniu techniniu atžvilgiu bus pasirodusi pačios tobuliausios ginkluotės sukūrimui. Kol su šia valstybe Sovietų Sąjungos santykiai buvo įtempti, tol agentūros skverbimasis į Kiniją buvo labai sunkus.

Pradėjus santykius normalizuoti ir pačioje Kinijoje sušvelnėjus "kontržvalgybiniam režimui", KGB nutarė nedelsiant pasinaudoti abipusių ekonominių ir mokslinių – techninių ryšių plėtimu. Verbuojant Sovietų Sąjungoje besimokiusius kiniečius ir siunčiant agentus iš "trečiųjų šalių" sumanyta sukurti patikimą agentūrinių tinklą, kuris teiktų tikslią informaciją apie Kinijos karinį – pramoninį ir raketinį – branduolinį potencialą. Kinijos šnipinėjimas turėjo aktyvėti, nepaisant gerėjančių santykių. Netgi būtent todėl ir turėjo aktyvėti. KGB vertinimu, verbuojant kinietį, reikėtų atsižvelgti į kai kuriuos tautinius bruožus,

APPLE kursų dalyvės – mokyt. Gražinos Vaikšnorienės šeima per 1996 metų Velykas. (Nuotrauka, atsiųsta kursų rėmėjui)

Knygų lentynoje

VLADAS BALTRUŠAITIS

"Iš visko, kas brangiausia, liko vien prisiminimai. Turbūt pats šviesiausias laikas yra tuomet, kai žmogus gyvena savo dabartimi. Kada jau pradeda gyventi prisiminimais, nė apsaakyti negalima, kaip sunku."

V. Baltrušaitis

Vilniuje išleista muzikologės J. Viliūtės knyga "Vladas Baltrušaitis – operos solistas". Joje autorė analizuoja sudėtingą ir vakarus pasitraukusio Lietuvos Valstybės teatro ir Vilniaus Miesto teatro solisto V. Baltrušaičio kūrybos ir gyvenimo kelią. Knygoje remiamasi solisto dienoraščiais, laiškais, artimųjų ir kolegų atsiminimais.

Knyga pradedama V. Baltrušaičio išpūdžiais: motutės mirtis, vargingos studijos Kauno konservatorijoje: "Ir atėjo diena, kai aš jau neturėjau teisės eiti į pamokas, nes neužsimokėjau už mokslo. Pilnom ašarų akim dainavau paskutinį kartą." Pirmaisiais studijų metais V. Baltrušaitis skyrėsi nuo kitų itin skurdžia padėtimi, bet nesisukrė prigimtimi: buvo patrauklios išvaizdos, atkreipė į save aplinkinių dėmesį igimta inteligencija. Jis suvokė meno jėgą ir žinojo tikrąją savo gyvenimo paskirtį. Nepriimtas į operos chorą, jis pradėjo dainuoti vyrų oktete, o nuo 1934 m. Jono Byros vadovaujama vyrų kvartete, kuris turėjo tokį pat didelį pasisekimą, jog net buvo lyginamas su anuomet pačiais populiariaisiais – Pupų Dėde bei Linksmaisiais broliais. Baltrušaitis pajuto ir muzikavimo džiugesį, ir pasisekimo skonį. Kvarteto dėka išlipo ir iš vargo duobės. Nuo mažens gyvenimo neglostytas, o jaunystėje ir skurdą patyręs, gėdė turėti po kojomis tvirtą pamatą, todėl ėmė iš Kauno konservatorijos viską, ką ji galėjo duoti. Lygiagrečiai su dainavimu jis pradėjo studijuoti dar ir chorvedybą.

1937 m. Kauno konservatorijos paskutinio kurso baritonas V. Baltrušaitis priimtas Valstybės operą, kur ir įvyko jo tikrasis debiutas – tėvo Germonto vaidmuo Verdi "Traviatoje". Apie jį buvo rašoma: "V. Baltrušaitis – rimta jėga. Jo dainavime jauti didelį muzikalumą [...]. Taip pat tenka pasidžiaugti jo dikcija ir lietuviška tarsena. Neginčytina, kad pakvietęs V. Baltrušaitį mūsų teatras, igijo naują jėgą savo trupėn." Teatralai Baltrušaitį pasitiko taip pat draugiškai, nes dar prieš jam ateinant sklido kalbos apie nepaprastą studento muzikalumą. Pradėjus dirbti

pasirodė, jog turi ir artisto gabumų, intuityviai jaučia sceną, be to, yra įtaigus, veikia publiką.

1939 m. – 1940 m. sezonas prasidėjo pavojų ir neramumų būsena. Nors Baltrušaitis jaudinosi dėl Lietuvos likimo, bet į politiką nesikišo. Buvo jaunas solistas ir kaip tik tą sezoną, jau karo gultinei braidžiojant po Europą, o Berlynui ir Maskvai slapta išbraukiant Lietuvą iš pasaulio valstybių žemėlapių, pradėjo kurti savo repertuarą. Parenge net šešis naujus vaidmenis: "Madame Butterfly" operoje padainavo konsulą Sharplessą, "Rigoletto" – Marullo partiją, o Eugend Alberto "Mirusiose akyse" – Arceziiaus vaidmenį, kuriuo dar kartą patvirtino turįs aiškų, raiškų balsą ir artisto talentą. Jis buvo priskirtas prie perspektyviausių operos solistų.

Nerimu prasidėjęs sezonas baigėsi tragiška 1940-ųjų vasara – prasidėjo sovietinė okupacija. Iš teatro repertuaro išnyko daugelis gerų spektaklių, buvo reikalaujama statyti sovietines operas. Nors padėtis darėsi vis sudėtingesnė, tačiau artistai liko ir toliau dirbo. Tuo tragišku tautai metu V. Baltrušaitis įstojo į slaptą antisovietinę Lietuvos aktyvistų fronto organizaciją, vadovavo slaptam studentų ateitininkų chorui, kuriame telkėsi pagrindinio veikla: buvo perduodamos slaptos žinios bei ruošiamasi būsimam birželio sukilimui.

1942 m. V. Baltrušaitis pradėjo dirbti įkurtajame Vilniaus operos teatre. Nenorom palikęs Kauną, jis greit perprato tikrąją lietuviškos operos buvimo Vilniuje prasmę. Čia jam teko visas pagrindinis baritono repertuaras. Vytauto Marijošiaus pastatytoje "Rigoletto" operoje Rigoletto vaidmenį atliko V. Baltrušaitis. Žiūrovai ir kritikai jį labai gerai įvertino: "Dramatinis Rigoletto vaizdas labai stiprus, nes Baltrušaitis jį kuria nuosekliai rutuliodamas, psichologiškai bei logiškai pagrįsdamas." Tačiau pats dainininkas dar nesijautė sukūręs tokį vaidmenį, kuriuo būtų patenkintas. Po visiškai skirtingo nei Rigoletto Figaro vaidmens, V. Baltrušaitis iškeltas į pirmaujančio operos solisto padėtį. 1944 m. vasarą Vilniuje dar labiau sustiprėjus neramumams, V. Baltrušaitis iki paskutinės akimirkos gyveno užsidaręs operos scenoje. Tačiau visiškai pablogėjus padėčiai, teko trauktis. Baltrušaitis paliko Lietuvą, iš anksto tam nepasiruošęs, abejodamas, Jurbarko

bažnyčioje paskubomis susituokęs su mylimąja moterimi – Elena Daumantaite. Bėgo iš tėvynės, kad išvengtų prievartos, pažeminimo, smurto, kad išsaugotų žmogišką orumą... Trenkėsi į nežinią, o širdin brovėsi pikto likimo nuojauta: "Palikęs savo gyvenimą, gimtinę, savo kraštą, einu svetimon šalin, kur gal būt manęs laukia vargas, bėdas, o gal ir mano kaulus uždengs svetima žemė, kuri man bus sunki ir šalta."

Baltrušaičiai traukiniais nuvyko į Vokietiją, kur apsiėjo prancūzų zonai priskirtame Tubingene. V. Baltrušaitis vis stengėsi gaivinti ir žadinti tautiečių bendriją, tęsti ir puoselėti savąją kultūrą. Todėl, apsigyvenus Detmold, kur būrėsi menininkai, ėmė rimtai svarstyti apie operos "Sevilijos kirpėjas" pastatymą. Statyti ją buvo sunku: trūko lėšų, medžiagų, partitūrų. Kai UNR'os direktoriaus Chaimovičiaus įsakymu visi pabaltijiečiai buvo perkelti į Augustdorfo stovyklą, kur karo metais naciai laikė rusų ir lenkų belaisvius, padėtis visiškai pablogėjo. Turbūt tik didžiulė meilė operai padėjo benamiams teatralams eiti link savo laimės žiburio. Kad ir nebūdama aukščiausio lygio, gimusi per didžiausius vargus, 1947 m. įvyko "Sevilijos kirpėjo" premjera. Ji tapo vienu iš šviesiausių bei reikšmingiausių įvykiu visoje tremties kultūrinėje panoramoje, liudijančiu lietuvių muzikinio teatro veiklą pokario Vokietijoje, ir yra įtraukta į Lietuvos operos istoriją, kaip nepakartojamas teatro reiškiny.

Daugelis solistų jautė, jog Vokietijoje jie – laikinai. Stovyklų laikui pasibaigus, reikėjo kuo greičiau pasaulyje susirasti prieglaudos kampaną, nes į sovietinę Lietuvą, kur engiama inteligentija, grįžti nenorėjo. Baltrušaičiai, kaip ir dauguma pabėgėlių, patraukė į JAV. Amerika pasitiko juos šaltai, sukelddama V. Baltrušaičiui pirmą išpūdį: "Kokia baisi šalis!.. "Iš Lietuvos atvykę menininkai dažniausiai dirbdavo sunkiai fabrikuose, nes iš meno nebuvo galima išgyventi. Baltrušaitis taip pat tik po kiek laiko galėjo sugrįžti prie menininko darbo. Gavęs Čikagoje šv. Jurgio parapijoje vargonininko vietą, ėmė vadovauti bažnyčios chorui. Baltrušaitį lydėjo sėkmė – jis iškilo į žymiausių JAV lietuvių vargonininkų gretas. Įsijausdavo į religinę muziką, ją mylėjo,

(Nukelta į 9 psl.)

NEDAINUOTI ŽODŽIAI

Juozė Krištolaitytė

BALTI BERŽAI

Verkdami palikome tėvų namus,
Verkdami žegnojom tėviškę iš tolo
– Iki pasimatymo balti beržai –
Tyliai išeidami
Pro ašaras kartojom

Tik laikinai paliekame namus
Tik laikinai,
Kol karo viesulas praeis,

Tegul palauks
Nenukirsti rugiai,
Tegul palauks
Ir vešlūs dobilai,
Tegul palauks
Ir puikūs vasarėjai.

O lemtis likimo nulėmė kitaip –
I paliktus namus
Nei vienas nesugrįžom.

Dabar tik sapnuose
Aplankom tėviškės laukus,
Dabar tik sapnuose
Balti beržai sutinka mus,
Dabar tik sapnuose
Ir jaunos obelys pražysta ...

1976 VII 08

TĖVIŠKĖ – LIODESYS

Brolis parvežė
Skausmingą liudėsį
Ir mintys tos dabar
Mane džiovina...
Miegoti negaliu...

Vaizdai visi
Vis sukasi
Tenai,
Kur vaiko dienos
Brendo
Pavasarių šviesių spalvom,

Žydėjo sodai,
Dūzgė bitės

Ir žemėje
Tyli ramybė

Siūbavo
Ažuolų šakom

1991 X 27

AR GALIU UŽMIRŠTI

Ar galiu užmiršti tavo gerumą tylų
Ir tėviškos globos kantrybę šventą
Kai vasara žalia visus vienodai glostė
Nusvirę žiedų kekės puošė Rausvės krantą

Brandino ten jaunystę giesmės šventos
Maldaknygėse maldos išrašytos
Šventoriaus ažuolai ten tyliai ošė,
Kai brėško šventas rytas

Kai bažnyčios varpas skelbė ankstų rytą,
Ten toli per klonį garsas nuskambėjo
Susirinkę žmonės meldėsi, giedojo
Ir bažnyčios skliautais maldos nuaidėjo

O rytmečio saulė šildė ramų slėnį
Taika ir gerumas ore ten virpėjo
Išvėjom ir bijūnais išpuošti altoriai
Net žiedais Gegužės smilkalai kvėpėjo

Kai dangaus mėlynė skleidžia žydrą tylą
Ir atsiminimai iš toli prabyla,
Norisi prikelti tas dienas jaunystės,
Kur žiedai žydėjo, kur pasaka vystės' ...

1995 III 19

Knygą "NEDAINUOTI ŽODŽIAI" galima užsisakyti
šiuo adresu: Juozė Daugėlienė, Ocean Crest Dr. Ormond
Beach, FL 32176 Kaina su persiuntimu – 10 dol.

Vladas Vijeikis

KUO VADOVAUTIS?

Malonu prisiminti senus gerus laikus. Gerokai seniau, žiūrėdamas į knygą, mačiau špygą. Bet tai buvo labai seniai. O paskui iš tų juodų nesuprantamų ženklų pradėjau kai ką išskaityti. Pasirodė, kad tie juodi rutuliukai, lazdučiai ir kreivės šį tą reiškia. Reiškia *a*, *b*, *c* ir kitus garsus. Iš tų garsų susidarė žodžiai. O iš žodžių – net istorijos. Apie gaidelį, apie vištytę ir net apie karalius ir karalaites. Atsidarė nuostabus pasaulis. Visai nepanašus į Žaliakalnio (Kaune) dulkėtas, dar negrįstas gatves, kuriomis kulniuodavau į mokyklą. Tas naujas pasaulis su kaubojais, indėnais, muškietininkais, Tarzanu ir daugybe nepasiekiamų nuotykių. Taigi, per knygas žengiau į pasaulį. Rygiškių Jono gramatikoje perskaičiau, kad "alus gerti sveika". Tuo laiku nei apie alų, nei apie kitus gėrimus dar nežinojau, bet dabar prisiminiau. Todėl, kad susidomėjau tais reikalais.

Televizijoje išgirdau, kad pora gurkšnelių konjako pagreitina kraujo laktymą po kūno gyslas. Pasirodo, kad konjakas stumdo kraują. Šeimose tą gana sėkmingai atlieka žmona, stumdanti vyrą. Bet nenuklyskime nuo temos. Dabar girdžiu (taip pat per televiziją), kad vynas labai padeda akių regėjimui. Reiškia, gerk vyną ir matysi geriau. Italai geria daug vyno. Ar jie mato geriau? To statistika dar neištyrė.

Mano dėdė tvirtino, kad visas ligas geriausiai gydo trejos devynė. Jis daug pastangų padėjo savo geros sveikatos išlaikymui. Rinko žoles iš miškų per kelias parapijas ir dar pridėdavo gyvatės odos. Dėl visa ko. Išgyve-

no gana ilgai, bet užsimušė, iškritęs iš ratų po geroko trejų devynė išgėrimo, norėdamas pralenkti savo kaimyną. Bet tai dar nieko neįrodo.

Susumuokime, kas čia pasakys. Reikia gerti alų, kadangi sveika. Reikia gerti konjaką, kadangi varinėja apingusį kraują. Reikia gerti vyną, kad geriau regėtum. Bet kitas mano dėdė iš motinos pusės sakė, kad jokių būdu nereikia maišyti gėrimų. Jis pats gėrė ir kitus vaišino tik savo tris kartus per vario vamzdžius varytu tikru produktą. Mirė dainuodamas: "Išgerk, išgerk, brolali mana!" Giminės labai ginčijosi, kam paveldėti tuos puikius naminės gaminimo įrankius. Beveik kaip fabriką! Manęs neprisiminė paveldėjimo reikale. Mat amerikiečiai negali gauti. Jie turi duoti.

Dabar klausimas:

Kuo turiu vadovautis? Ar televizija, ar savo dėdžių nurodymais?

SĖDIME IR LAUKIAME

Staiga pasidarė labai neįdomu, nuobodu. Tiesiog nėra kur dėtis. Sėdime mudu su Florijonu, žiūrime į stiklines ir žiovaujame, mandagiai prisidengdami burnas. Trūksta kalbos. O visi gerai žino, kad prie gero išgėrimo reikia užkandos, o taip pat gero pasikalbėjimo. Gal net apyšvelnio ginčelio. Tokios rūšies, kad nenukryptum į antausių skaldymą arba bonkos į galvą daužymą. Taigi reikia kultūringo pokalbio. O mudviem su Florijonu jo trūksta, nors verk.

Kas atsitiko? Pasibaigė prezidento rinkimai ir nebėra apie ką kalbėti. Dabar reikia palaukti išventinimo. Gal po to naujasis prezidentas iškės kokią kvailystę, kuri duotų medžiagos pasikalbėjimams.

Labai susirūpinusi pasirodė Florijonienė. Ji mus abu atidžiai apžiūrėjo: ar dar gyvi. Pamačiusi, kad dar laikome rankose stiklines, nusiramino. Nes juk negyveliai stiklinių rankose nelaiko.

Taip mudu sėdime ir laukiame geresnių laikų. Tiesą sakant: keistų, neįprastų, nuodėmingų, nusikalstamų. Tada vėl bus apie ką kalbėti.

statymą. Ir išties, 1956 m. buvo pastatyta J. Štrauso operetė "Šikšnosparnis", o kiek vėliau, 1957 m. su daugelio artistų pagalba ir G. Verdi "Rigoletto". Taip įrodyta, kad ir būnant svetimoje žemėje, įmanoma savarankiškai išlaikyti operos tęstinumą.

(Pabaiga. Pradžia – 50 nr.)

Ketinau sukti atgal, atspręšęs kaip paklydėlis, bet norėjosi sužinoti, kas atsitiko Mykolai. Prisiartinau ir prakalbinau.

– Prašom, užeikite – mes jūsų laukiam! – ir jų abiejų veiduose pasirodė tokia gera šypsena, jog aš nesvyruodamas žengiau į vidų, kad ramiai išklausyčiau ir kartu su jais apgailėčiau Mykolą. Vos pradareš duris, nustėrau: mane pasitiko pats Mykola. Abiem rankom atsirėmęs į lazda, jis šypsojosi atviriau, negu bet kada:

– Atvažiavai! Žinojau, kad atvažiuosi. Seniai bebuvai, nežinai, kas čia dėjosi. Užeik!

Suėjome į vidų visi keturi.

– Gal dar nepažįstami? Čia – mano vaikaičio sūnus Arūnas, o čia – mano jaunoji martelė Rasa.

Susipažinome, susėdome prie stalo, ir kalba tuoj pat užsimezgė, lyg tarp senų pažįstamų. Daugiausia kalbėjo Arūnas, tarsi pavaduodamas Mykolą. Išpasakojo viską, kas atsitiko nuo to laiko, kai senolis atgavo žemę. Gaila tėvo, kuriam avarijos metu buvo sulaužyta krūtinė – jis tapo invalidu, pensininku be laiko. Gaila motinos, kuriai po visų operacijų liko subjaurotas veidas – ji nebetinka būti mero sekretore, taigi, – bedarbė. Kaltas Jonkus, kuris važiuodamas pirmas, dideliu greičiu lenkė kitą automobilį, užstodamas matomumą iš paskos sekusiai motinai. Ši susidūrė su priešpriešiais atvažiuojančiu sunkvežimiu.

Ak, tas "garsusis verslininkas"! Net nepranešęs senoliui apie nelaimę, nepasitaręs su juo, savavališkai ėmėsi miško, tikėdamasis, kad abu tėvai nebepakils. Arūnui prispaudus, iš pradžių tikino, esą Viktorui sumokėjęs dešimt tūkstančių. Tik kai tėvas pagijo, teko prisipažinti melavus ir apmokėti už tai, kas jau iškirsta, kitaip, būtų nušteistas kaip vagis "stambiu mastu".

Dabar visa tai – tik nemalonūs prisiminimai. Žemė jau dirbama, miškas saugomas. Prie ežero kyla naujos sodybos pamatai. Kol kas jie

MYKOLA

laikosi subyrėjusios bendrovės fermos pastate. Kol kas, kol ji – niekieno.

– Iš kur pradžiai gavote lėšų? Skolinotės iš banko?

– Ne! Toks buvo senolio priesakas. Kai ką gavome iš bendrovės, šiek tiek – už iškirstą mišką. Senolis paklojo savo kelerių metų pensiją (o ji – nemaža, kaip buvusio sibiriečio ir fermos darbininko). Padėjo ir Raselės tėvai. Dabar jau patys šį tą sugrąbome už bulves, pieną, kiaušinius.

Žiūrėjau į plačius Arūno pečius, tvirtas rankas, žvitrias akis ir mačiau jose senolio ryžtą ir atkaklumą. Stebėjau Raselę, nešančią valgius į stalą ir žavėjau: kukli šventinė apranga, paprasta šukuosena, nei auskarų, nei kitokių blizgučių, tik vestuvinis žiedas ant piršto ir plonas retėželis su kryželiu ant kaklo. Jokių dažų ant antakių, nagu... Ak, kada mes imsime vertinti natūralų grožį, kada suprasime, kad blizgučiai žmogaus nepuošia, o jį doko, kad mados vaikymasis yra bezdžioniavimas!

– Miežinį alų vis dar pajėgi raugti? – norėjau pasidžiaugti senolio sveikata.

– Ogi išmokiau jį – dabar jo "rūgštelė", – Mykola linktelėjo galva į Arūną, paskui lazda parodė virš spintos – ten tebegulėjo dviellė armika, šalia jos – akordeonas.

Arūnas, nieko nelaukęs, nukėlė ją ir, didžiam mano nustebimui, pats užsikabino ant peties. Pasigirdo seniai girdėta melodija:

"Ant ežerėlio rymojau..."

Dainavom visi. Vedė Raselė, mes anfrinom. Senelio žodžiai retkarčiais nutrūkdavo, girdėjosi tik "ooo...ooo", užtat Arūno bosas skambėjo lyg varpas, lygiai taip, kaip kadaise Mykolos. Mums, seniesiems, jis ėjo per širdį kaip jaunystės dienų aidas.

– Ar nesigailite, kad ėmėtės sunkaus, "juodo darbo"?

– Ne! Bet mėgiamas darbas teikia džiaugsmo, o rezultatas – truputį laimės. Iš tų trupučių susidės visą žmogiškąją laimę, – samprotavo Arūnas, ir aš prisiminiau, kad tai – senolio mintys. – Kitur aš jos nematau. Niekad ne-

grižčiau į miesčioniškąją rutiną.

Mykola kažko nerimavo, kažka norėjo pasakyti, bet laukė mūsų šnekos pabaigos. Pagaliau neištvėrė, pakilo, atidarė stalčių, ištraukė sulenktą lapą, išskleidė ir patiesė prieš mane:

– Matai?

Nustebęs žiūrėjau į spalvotą piešinį: gyvenamasis namas kaip vila, ūkiniai pastatai, aplinkui sodas, vaiskūrmiai, tarp jų bičių aviliai, tvenkinys. Akacijų takas į ežerą, liepų alėja į vieškelį...

– Kieno čia fantazija?

– Agi jos, – vėl galva parodė Mykola, – ji ne tik zootechnikė... Čia bus ne du, o daug avilių, – bakstelėjo jis pirštu. – Bitelės – geriausi Dievo tvarinėliai: jos ir medaus prineša, ir gyventi moko. Ir mūsų Raselė kaip bitutė...

– Užteks, senoli, meilikauti! Važiuojam: pamatus apžiūrėsime, miške pasvajosim.

Sėdome į Reginos sudaužytą, Arūno suremontuotą "žiguliuką", pasiekėme būsimą sodybą. Kiek daug dar teks padirbėti "bitutėms", kol svajonė taps tikrove!

Pasukom į mišką. Rudens spalvomis išdabintas, blizgančiomis voratinklų gijomis apipintas, ošė, gaudė ir be vėjo. Tą tylų gaudimą gali girdėti tik tas, kuris jį myli, apgaubia rūpesčiu, kaip savo vaiką.

Ėjome keleliu po du. Nežinau apie ką kalbėjo, apie ką svajojo Arūnas su Raselė, o mudu su Mykola vis apie gimtosios žemės, apie miško likimą. Jau išrauti kirtimų kelmiai, atsodintos eglaitės... Teks tvarkyti beržyną... Gerai, kad liko nepaliesti ažuolai ir uosiai...

Kaip visuomet Mykola kalbėjo lėtai, glaustai, tik šiandien – jau mažiau apie praeitį, o daugiau apie ateitį, tarytum jis pats ruošųsi gyventi antrą šimtmetį.

Aš klausiausi jo, retkarčiais pritiriamas, retkarčiais niūniuodamas – "Oi, tos rankelės... stebukladarės..." ir neabejojau, kad gyvens. Gyvens savo vaikaičiuose!

VLADAS BALTRUŠAITIS

(Atkelta iš 8 psl.)

mokėjo perteikti klausytojams, todėl gyvendamas JAV visą laiką dirbo bažnyčiose. 1954 m. V. Baltrušaitis pradėjo vadovauti jau senokai dainuojančiam Čikagos vyrų chorui. Po ypač sėkmingo pasirodymo, V. Baltrušaitis ėmė svarstyti apie operos pa-

statymą. Ir išties, 1956 m. buvo pastatyta J. Štrauso operetė "Šikšnosparnis", o kiek vėliau, 1957 m. su daugelio artistų pagalba ir G. Verdi "Rigoletto". Taip įrodyta, kad ir būnant svetimoje žemėje, įmanoma savarankiškai išlaikyti operos tęstinumą.

Tačiau savo šeimos labui Baltrušaitis priėmė pasiūlymą persikelti vargonininko pareigoms į Brooklyn lietuvių parapiją su žymiai didesniu atlyginimu. Tai ir buvo V. Baltrušaičio atsisveikinimas su scena. Niujorke jis įsteigė vyrų chorą, (1971 m.) pasivadinusį "Perkūnu", kuris šiuo

metu yra pats geriausias choras išeivijoje.

Baltrušaitis nerimo – jis vėl grįžo į Čikagą. Anot žmonos, "jis kentėjo nuo pat pabėgimo iš Lietuvos. Tai kas, kad jo chorus vadino geriausiais: pats matė, kad nuveiktas darbas beveik lygus nuliui. Atrodo, pradės, sutvers,

sukurs – ir suskambės jo gyvenimas. O apsidairo – beprasmiška tuštuma." Tik scena teikė išgyvenimų, kuriems jautėsi esąs sutvertas. Nors dar kartą teko sugrįžti į sceną – vienuolio vaidmuo "Likimo galioje", tačiau jis netapo išsigelbėjimu.

Kristina Purnaitė

SPORTO ŽINIOS

LIETUVIŠKOJO
KREPŠINIO DIENA

Sausio 20 d. įvyko NBA čempionato rungtynės, kurių seniai laukė Cleveland, OH gyvenantys lietuviai. Tą dieną susitiko "Portland Trail Blazers" ir vietos "Cavaliers" krepšininkai. Lietuvius šios rungtynės labiausiai domino todėl, kad abiejų komandų vidurio puolėjai – lietuviai. Tai klyvlendiečiams jau pažįstamas 22 m. amžiaus Žydrūnas Ilgauskas ir pasaulyje pripažintas, neseniai atšventęs savo 33-ąjį gimtadienį Arvydas Sabonis. Kaip skelbia "Lietuvos rytas", abu žaidėjai yra vienodo ūgio – 2 m. 20 cm. Taigi, nors abiejose komandose, kaip ir visoje NBA lygoje, vyrauja juodaodžiai sportininkai, mūsų žiūrovų dėmesys buvo skirtas lietuviškiems "centrams". Net plakatas skelbė: "Vyrai, tik nesusimuškite!".

Krepšinis spaudoje dažnai vadinamas naująja "tautine religija". Lietuvoje ir vyresnio amžiaus žmonės puikiai prisimena dramatiškas Kauno "Žalgirio" kovas su

Aleksandro Gomelskio vadovaujama "CASK" – Centrinio Armijos sporto klubo komanda, kurioje rungtyniaudavo pajėgiausi tuometinės Sovietų sąjungos krepšininkai. Ką ir besakyti apie mūsų džiūgavimą, kai toji kova baigėdavo si Lietuvos krepšininkų pergalė.

Tačiau nereikia manyti, kad lietuviai pirmieji "politizavo" krepšinį. Teko stebėti rungtynes Maskvoje, kai žiūrovai – uniformuoti kariškiai, pajutę, kad rugtynių rezultatas krypta lietuvių naudai, visa gerkle bliaudavo: "Litovcy – fašisty!". Teisėjai "nematydavo" CASK žaidėjų pražangų ir labai griežtai perspėdavo ne tik jų stumdomą A.Sabonį arba V.Chomičių bet ir vos iš savo vietos suspėjusį pakilti trenerį Vladą Garastą.

O šį kartą įtempta kova baigėsi Portland komandos pergale: 86-84. Plačiau apie rungtynes skaitykite kitame numeryje. Jų aprašymą rengia dr. Viktoras Stankus. J.J.

Arvydas Sabonis su Klyvlendo lietuviais: klebonu G. Kijausku, radijo laidų vedėja A. Stempužiene, LR Garbės konsule I. Bubliene. V. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVA –
ŽIEMOS OLIMPIADOJE

XVIII žiemos olimpinėse žaidynėse Nagane Lietuvai atstovaus 7 sportininkai: čiuožėjai Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas, biatlonininkas Liutauras Barila, slidininkai Ričardas Panavas, Vladislavas Zybaila, Kazimiera Strolienė ir kalnų slidininkas Linas Marius Vaitkus.

Be sportininkų, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidento A.Poviliūno vadovaujamoje delegacijoje dar bus 14 oficialių asmenų – komandų vadovų, trenerių, gydytojas. Lietuvos olimpinės misijos Nagane vadove paskirta olimpinė čempionė Vida Vencienė. (Elta)

"Cavaliers" vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas pasirašo "Dirvos" atstovui – dr. Viktorui Stankui. Šalia – LR konsulė Ingrida Bublienė, surengusi vietos lietuvių susitikimą su žymiaisiais krepšininkais – NBA žaidėjais. V. Bacevičiaus nuotr.

SLIDINĖJIMAS

1998 m. Šiaurės Amerikos lietuvių kalnų slidinėjimo pirmenybės įvyks 1998 m. vasario 28 d., šeštadienį, Mont Sutton, Que., Kanadoje, apie 60 mylių į pietų rytus nuo Montrealio. Varžybos vyks Montrealio lietuvių slidininkų tradicinės iškylos – karnavalo būdu. Pirmenybes techniškai vykdo ŠALFASS-gos Kanados sporto apygarda, o globoja Montrealio lietuviai slidininkai.

Programa: Didysis slalomas šiose klasėse: berniukams ir mergaitėms – 9 m. ir jaunesniems, 10-12 m. ir vyresnėms, vyrams 50-64 m., ir vyrams 65 m. ir vyresniems. Taip pat bus nustatyti vyrų ir moterų absoliutūs (nežiūrint amžiaus) laimėtojai.

Varžybų pradžia – 11:00 val. ryto. Registracija – nuo 9:30 iki 10:30 val. ryto.

Dalyvius iki 1998 m.

vasario 21 d. imtinai registruoja varžybų vadovas – ŠALFASS slidinėjimo komiteto pirmininkas Rimas Kuliavas: 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada. Tel. 416-766-2996; Faksas: 416-766-5537; E-mail: kuliavas@compuserve.com

Dėl nakvynės ir renginių kreipkitės į Aleną ir Rasą Pavilanius, tel. 514-489-0410 arba Rytį ir Vilią Bulotus, tel. 514-344-8256. Iki sausio 19 d. – viskas sumažinta kaina. Paskubėkite!

Išsamesnės žinios teikiamos ŠALFASS-gos klubams ir anksčiau pirmenybėse dalyvavusiems slidininkams. Besidominčius nepriklausomus slidininkus prašome neatidėliojant kreiptis varžybų reikalais į R. Kuliavą, o visais kitais klausimais – į Pavilanius ar Bulotus. Visus

lietuvių slidininkus kviečiame dalyvauti.

ŠALFASS
SLIDINĖJIMO
KOMITETAS

KREPŠINIS

1998 m. vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks kovo 28-29 dienomis Cleveland, Ohio. Vykdo Cleveland LSK "Žaibas". Šiai klasei priklauso gimusieji 1963 metais ir vyresni. Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1998 m. vasario 7 d. pas turnyro vadovą Vidą Tatarūną, šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Dr., Mentor, OH 44060. Tel. 440-209-0440; Faksas: 216-481-6064; E-mail: Vidas_tatarunas@keyban.com

Dalyvauti šiose pirmenybėse gali visi ŠALFASS-gos

klubai bei kitos grupės, atlikusios 1998 m. ŠALFASS-gos metinę registraciją.

ŠALFASS-gos KREPŠINIO
KOMITETAS

KĖGLIAVIMAS

1998 m. Šiaurės Amerikos lietuvių kėgliųavimo (Bowling) pirmenybės įvyks vasario 28, šeštadienį, Seaway Lanes, 30300 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio (rytiniame Cleveland priemiestyje). Tel. 216-944-4646. Pirmenybės bus pravestos, suderinant su kartu vykstančiu 13-uoju Cleveland LSK Žaibo metiniu "Draugystės turnyru". Pirmenybių dalyvių registracija – nuo 11:30 v.r. Varžybų pradžia – 12:00 val. "Draugystės turnyro" dalyvių registracija – nuo 2:30 v. p.p. Varžybos prasidės 3:00 val.

Varžybos bus komandi-

nės ir individualinės. Komandą sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai. Dalyvių amžius – neribotas. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės žaidėjams. Specialiai bus pagerbti jaunieji ir mergaitės – 16 metų ir jaunesni.

Išsamos žinios suteiktos visiems sporto klubams. Jas taip pat galima gauti pas varžybų vadovą, šiuo adresu: Algis Nagevičius, 10200 Ridgewood Drive # 617-2, Parma, OH 44130. Tel. 216-845-8848. Išankstinė dalyvių registracija – neprivaloma.

PRATESTA ŽAIDYNIŲ
LIETUVOJE PRADINĖ
REGISTRACIJA

II-sios Lietuvos tautinės olimpiados ir VI-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių pradinės dalyvių registracijos laikas pratęstas iki 1998 m. vasario 16 d.

RENGINIŲ KALENDORIUS

- VASARIO 14-15 dienomis – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 80-mečio sukakties minėjimas.
- VASARIO 28 d., "Žaibo diena-1998" – Metinis LSK "Žaibo" renginys Lietuvių namuose.
- KOVO 28 ir 29 d. – Šiaurės Amerikos lietuvių senjorų (vyresnių kaip 35 m.) krepšinio turnyras Dievo Motinos parapijos salėje ir Boromeo seminarijoje.
- BALANDŽIO 4-5 d. – Šv. Jurgio parapijos velykinių kepinių pardavimas.
- BALANDŽIO 5 d. – Kaziuko mugė. Rengia Cleveland, OH skautija.
- BALANDŽIO 19 d. – Šv. Jurgio parapijos Atvelykio
- stalas – parapijos salėje.
- GEGUŽES 10 d. 11:30 v. ryto – Motinos Dienos priešpiečiai – parapijos salėje. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba.
- GEGUŽES 25 d. 8:30 v. ryto – Memorial Day: apeigos, šv. Mišios, pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.
- BIRŽELIO 14 d. Pabaltiečių tragiškojo birželio minėjimas – šv. Jurgio parapijoje.
- LIEPOS 19 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šv. Jurgio parapijos sodyboje.
- SPALIO 17 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje koncertuos

Lietuvos partizanų ansamblis "Girios aidai".

- LAPKRIČIO 15 d. – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.
- GRUODŽIO 19-20 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.
- GRUODŽIO 24 d. 9:30 – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

"DIRVAI" AUKOJO:

- Prel. J. Kučingis, LA, CA. ... 100
J. Rasys, Cambridge, MA 75
G. Šiliūnas, Flushing, NY 65
E. Armanas, Baltimore, MD .. 50
S. Lazdinis, Euclid, OH 50
J. Šiaučius, Cicero, IL 25
Taupa – Lietuvių Kredito kooperatyvas Cleveland, OH 20
O. Ralys, Cleveland, OH 15
O. Daškevičius, Chicago, IL 15
S. Pangonis, Omaha, NE 15
A. Giedraitis, Anglija 15
V. Žebertavičius, Sunny H. FL. 10
J. Duncia, Wilmington, DE .. 10
I. Juodišius, Cleveland, OH .. 10
R. Ramonas, Cleveland, OH .. 10
V. Grauzinis, Elgin, IL 10
A. Barzdukas, Falls Church VA 10
L. Simkūnas, Cherry H. NJ ... 5
A. Urbonas, St. Pete. B., FL ... 5
J. Kvietys, Dayton, OH 5
G. Petersonas, Dearborn, MI .. 5
- Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

VERTA APLANKYTI

GAMOS ISTORIJOS MUZIEJUJE

1998 m. Gamtos muziejuje (The Cleveland Museum of Natural History) bus idomių paskaitų (Curators Forum):

- vasario 14 d. 2 val. p.p. apie peteliškes pasakos Dr. Sonja Teraguchi;
- vasario 28 d. 2 val. p.p. Sharon Dean pasakos apie džungles – What's New in the Rain Forest?
- kovo 14 d. 2 val. p.p. Dr. N'omi Greber pasakos

apie piliakalnių – Ohio's Mound Builders: Fact & Fiction;

• kovo 28 d. 2 val. p.p. Dr. Mike Williams pasakos apie suakmenėjusias iškaseinas – An Unusual Cleveland Shale Shark.

Šiuo metu Gamtos muziejuje veikia nuolatinė Erdvės ir Žemės planetos paroda, kurioje yra sujungti geologijos ir astronomijos mokslai. Veikia kompiuterinė įranga, teikianti įvairias žinias žiūrovams.

Ger.J.

ĮVAIRENYBĖS

VYNAS GALI PADĖTI

Paskutinė naujiena: nuosaikus vyno gėrimas gali sumažinti regėjimo susilpnėjimą arba aklumą senesniems žmonėms. Tyrinėtojai, tikrindami 45-74 m. amžiaus žmones nustatė, kad nuosaikus vyno gėrimas sumažina amžiaus sąlygojamą akių regėjimo sutrikimą, dėl kurio žmonės praranda ryškų centrų regėjimą, reikalingą skaity-

mui ir vairavimui. Šis sutrikimas pakenkia 1.7 milijono JAV žmonių, vyresnių kaip 65 m. amžiaus.

Tiesa, šio pranešimo autoriai kažkodėl niekur nemini "Trijų devynerių" ir "Utenos alaus".

Ger.J.

SAULĖS UŽTEMIMAS

Pasaulio mokslininkai laukia pilno Saulės užtemimo. Vasario 26 d. Mėnulio šešėlis keliaus iš Ramiojo į Atlanto vandenyną. Jis prasidės per aušrą vidurinėje Ramiojo vandenyno srityje, už maždaug 3,000 km į pietryčius nuo Havajų salų. Slinkdamas į rytus, užtemimas palies dalį Galapagos salų, keliaus per Pietų Ameriką – per pietinę Panamą, šiaurinę Kolumbiją, šiaurės-vakarų Venecuelą ir kelias Karibų jūros salas. Šešėlis keliaus per Atlantą ir pasibaigs Saulei leidžiantis už 1,000 km į vakarus nuo Maroko.

JAV-ose bus matomas tik dalinis užtemimas. Geriausiai jį matys pietinė Florida, kur pusė Saulės apskritimo bus uždengta Mėnulio šešėlio.

Ger.J.

MAINTENANCE

HORSBURGH & SCOTT is a highly regarded manufacturer of custom industrial drives and open gearing. A leader in our industry, we have a distinguished 111 year history. We seek a maintenance machine repair person.

Experience with mechanical machine repair in industrial environment. Familiarity with both manual and NC equipment. Knowledge of gear and metal cutting machinery helpful. Hydraulic skills and electrical knowledge a strong plus.

If you have the necessary background, and value the ability to make a difference in a company that cares about its employees, then we want to hear from you. In addition to highly competitive wages, we offer an attractive benefits package including a 401 (k) plan with company match, bonus program and free secured parking.

If interested, forward your resume with salary history, or apply in person.

Horsburgh & Scott
Attn: Maintenance
5114 Hamilton Avenue
Cleveland, Ohio 44114
(Fax: 216-432-5850)

We Are An Equal Opportunity Employer /M/F/V/D

Born To Travel

Rita Staškutė-Zvirblienė

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrydžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis.

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service
481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą lūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TIKROJI BYLA

1997 m. gruodžio 23 d. "Dirvoje" buvo išspausdintas Algio Žukausko laiškas, kuriame jis rašo apie bylą, kurią iškėlė JAV LB Socialinių Reikalų taryba ryšium su Sodybos administravimu. Sodyba yra federalinės valdžios finansuotas daugiabutis, skirtas vyresnio amžiaus gyventojams. Algis Žukauskas apgalvestauja, kad bylos vedimas sudaro dideles išlaidas ir tas yra nenaudinga lietuvių visuomenei.

Sutinkame, kad bylinėtis yra pragaištinga, tačiau kai kada nėra kito pasirinkimo. Faktai yra tokie:

Socialinių Reikalų tarybos valdyba, jos nariai ir jos įgaliotiniai aktyviai dalyvavo

Sodybos kūrime. Sodybos korporacijos įstatuose buvo įrašyta, kad Socialinių Reikalų taryba tvirtina Sodybos direktorius iš kandidatų, kuriuos pristato Sodybos korporacija. Taip pat Sodybos įstatuose buvo įrašyta, kad Sodybos įstatų negalima keisti be Socialinių Reikalų tarybos pritarimo. Per šią struktūrą Socialinių Reikalų taryba atstovavo lietuvių visuomenės interesams Sodybos veikloje.

Tarp Socialinių Reikalų tarybos ir kai kurių Sodybos direktorių kilo nuomonių skirtumai. Sodyba, ir ypatin-
gai jos administracija, pasirodo, norėjo veikti nepriklausomai nuo mūsų bendruomenės struktūros. Socialinių

Reikalų tarybai labiausiai rūpėjo, kad lietuvių visuomenės balsas būtų išgirstas Sodybos reikaluose ir kad tai geriausiai yra pasiekama, laikantis Sodybos esamos struktūros ir įstatų. Reikalui esant, Sodybos įstatų galima pakeisti bendrai susitarus, bet tik įstatuose numatyta tvarka. Ilgai buvo tartasi ir buvo vilties, kad visas reikalas bus geru-
ju išspręstas. To visada siekė Socialinių Reikalų taryba.

Tačiau Sodybą tvarkan-
tys asmenys padarė šitaip:

* be jokio Socialinių Reikalų tarybos pritarimo ar ži-
nios, sukūrė savo "socialinių reikalų skyrių";

* tada šitas "skyrius" pritarė, kad būtų pakeisti So-
dybos įstatai;

* panaikintas reikalavi-
mas, kad Sodybos įstatų pa-
keitimus turi tvirtinti Sociali-
nių Reikalų taryba;

* Išėmė iš Sodybos įstatų
visus paragrafus, kuriuose
nurodo, kad Socialinių Rei-
kalų taryba tvirtina Sodybos
direktorius;

* Sodybos direktorių ta-
ryba bus papildoma tik pačių

Sodybos direktorių.

Tuo būdu Socialinių Rei-
kalų taryba buvo neteisėtai
visiškai ir vienašališkai iš-
mesta ne vien iš įstatų, bet
bendrai iš Sodybos veiklos.
Faktiškai buvo įvykdyta So-
dybos "privatizacija" – panai-
kintas Sodybos visuomeninis
pradas.

Po tokių neteisėtų ėjimų
Socialinių Reikalų taryba
neturėjo kito pasirinkimo,
kaip imtis teisinės akcijos,
nes kitaip būtų įteisinta savi-
valė ir formaliai išjungta lie-
tuvių visuomenė ir jos orga-
nizacinės struktūros iš Sody-
bos veiklos.

Byla baigtusi, jei neteisė-
ti ėjimai būtų atitaisyti. Ten-
ka paminėti, kad laiško rašy-
tojas, nors savo laiške to ne-
mini, yra vienas iš tų, kurie
gali šitą reikalą atstatyti, ka-
dangi jis ir yra vienas iš tų
asmenų, kuris dalyvauja ta-
riamoje "naujoje" Sodybos
taryboje.

Birutė Jasaitienė
JAV LB Socialinių Reikalų
Tarybos Pirmininkė

Spausdindama skaitytojų

laiškus, kuriuose nagrinėjami
prieštaringai vertinami klau-
simai, redakcija visada kvie-
čia pasisakyti abi konfliktuo-
jančias puses. Dėkojame LB
Socialinių reikalų tarybos
pirmininkei B. Jasaitienei, at-
sakiusiai į A. Žukausko laišką.
Tačiau tenka priminti,
kad iki šiol nesame gavę jo-
kio atsakymo į JAV LB Le-
monto apylinkės laišką, iš-
spausdintą tame pačiame
"Dirvos" numeryje. Laukia-
me!

Redakcija

ANAHEIM MUZIEJUJE ATIDARYTA MENO PARODA "ONA ir MYKOLAS"

Joje pristatyti dviejų lie-
tuvių menininkų – Onos Do-
malskaitės ir Mykolo Paš-
kevičiaus darbai. Paroda ati-
daryta sausio 21 d. ir tęsis iki
kovo 29 d. Muziejaus adre-
sas:

Anaheim Museum Inc. 241
South Anaheim Boulevard
Post Office Box 1122
Anaheim, California 92815-
1122. Tel 714/778-3301.

Padėkime "Vilties partnerystei"!

**Pasiųskime laiškus senatoriui, kad gy-
dytojai, teikiantys Lietuvai neįkainojamą
pagalbą, galėtų gauti transporto lengvatas
vaistų ir ligonių pervežimui**

Senator JOHN GLENN

United States Senate
Washington, DC

Dear Senator J. Glenn,

As a member of the Lithuanian American community in Cleveland, Ohio I am writing this letter in support of "Partnership in Hope" medical Doctors team, of Dr's John DiStefano, Gerold Goldberg, Eric Bloomfield, Steve Ditton, Morris Dixon, Nick Gravino, Karen Olness, Michael Papsidero, J. Michael Smith, Doug Shyatte, Matthew Walsh, Robert Zehr, Gintautas Sabataitis and others, have been assisting in Klaipėda, Lithuania with improving health care conditions. Recently, Dr. Bloomfield wrote you a letter asking for assistance from the Ohio Air National Guard (164th airlift squadron in Mansfield, Ohio) with logistical support for transportation of people and supplies to Klaipėda, Lithuania.

As a taxpayer, I encourage you to support this effort. Health care in the former Soviet occupied, Lithuania is very primitive and the above mentioned Doctors, have done a marvelous job to help out the children and people of Lithuania. Just recently, Tomas Auryla 17 year old young man was given a new life and new hope by the Cleveland area Doctors. Thank you very much, I remain,
Sincerely,

"Vilties patnerystės" koordinatoriai (iš kairės): dr. Vytautas Grykšas iš Klaipėdos, Dr. John DiStefano ir dr. Gintautas Sabataitis V. Bacevičiaus nuotr.

TAUPA

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%

Del smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE

Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

ATLANTA IMPORT EXPORT

"Atlantic Express" skyrius Cleveland'e
Litma Import-Export, Inc.
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
tel. (216) 481-0011

Klientams pageigaujant, nuo Naujųjų Metų
viena valanda pasikeitė darbo laikas:

Antradieniais – penktadieniais – nuo 10-os ryto
iki 6-os vakaro;

šeštadieniais – nuo 10-os ryto iki 3-os po pietų.

Sekmadieniais ir pirmadieniais skyrius nedirba